

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1939 kl. 12 m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1939/40 av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(3:e avd.)

Socialdepartementet.

1:o) **Socialdepartementet: Avlöningar.** I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 1, sid. 1—5 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden den 4 januari 1939) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för socialdepartementet, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för socialdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Socialdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 353,700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 278,200 kronor.

Anslagsposten till grundavlöningar m. m. till icke-ordinarie personal, som varit för lågt beräknad, föreslås för nästa budgetår höjd i anslutning till belastningen. I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän.

Utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för socialdepartementet:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 statssekreterare		C 10
1 expeditionschef		C 8
1 chef för rättsavdelning		C 8
3 kansliråd		A 30
3 förste kanslisekreterare		A 26
5 andre kanslisekreterare		A 21
1 registrator		A 15

Befattning	Lönegrad
1 kansliskrivare	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
3 kanslibiträden	A 7
3 expeditionsvakter	A 5
4 kontorsbiträden	A 4
Tjänsteman å övergångsstat.	
1 registrator	A 22

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

2 föredragande i regeringsrätten Eo 29;

Anm. Den å ordinarie stat upptagna registratorstjänsten skall hållas obe-satt, så länge den å övergångsstat uppförde registratorn kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för socialdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000	
2. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	212,000	
3. Avlöning till en tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	9,000	
4. Avlöningar till icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m. ..	kronor	85,000	
b. Avlöningsförhöjningarm.m. <i>förslagsvis</i>	»	5,000	» 90,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	18,700	
		<u>Summa förslagsanslag</u>	kronor 353,700;

c) till *Socialdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av..... 353,700 kronor.

2:o) **Socialdepartementet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 5), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,500 kronor, hem-ställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 71,500 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

3:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i all-mänhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 6—19) att *dels* fastställa av departementschefen förordad personalförteckning för social-styrelsen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för

socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, dels ock till Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 910,900 kronor.

Ifrågarvarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 604,700 kronor. Årets riksdag har vidare (riksdagens skrivelse nr 28) med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 2 (bilaga 6) gjorda framställning medgivit, att delposten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal vid styrelsen må för innevarande budgetår överskridas med högst 78,300 kronor för förstärkning av arbetskrafterna å fattigvårds-, statistik- och utlänningsbyråerna.

För nästa budgetår föreslås beträffande den ordinarie personalen, att sekreterartjänsten å fattigvårdsbyråns avdelning för ärenden rörande alkoholistvård och nykterhetsverksamhet uppflyttas från 24:e till 26:e lönegraden samt att å samma avdelning inrättas en ordinarie kontoristtjänst i 9:e lönegraden.

Vad angår den icke-ordinarie personalen föreslås, att en e. o. aktuarie-tjänst i 21:a lönegraden inrättas å arbetsmarknadsbyrån, samtidigt som en amanuens-tjänst indrages. Vidare har — utöver den för löpande budgetår medgivna förstärkningen — beräknats medel dels för fattigvårdsbyrån till ytterligare 1 e. o. skrivbiträde, dels ock för statistiska byrån till 1 amanuens, avsedd för arbetsmarknadsstatistik, samt 1 amanuens och 2 e. o. skrivbiträden ävensom under 4 månader av året 6 extra skrivbiträden, avsedda för upprättande av en fullständig fortlöpande främlingsstatistik.

Härjämte har beträffande utlänningsbyrån beräknats medel dels för ersättande av en amanuensbefattning med en e. o. notarietjänst i 21:a lönegraden och en e. o. kontorsbiträdesbefattning med en e. o. kanslibiträdesbefattning, dels ock till ytterligare ett e. o. skrivbiträde för den fortlöpande främlingskontrollen. Behovet av icke-ordinarie personal å byrån förutses i övrigt bliva i stort sett av samma omfattning som innevarande budgetår efter därunder medgiven förstärkning.

Utgifterna för arvoden till ledamöter och suppleanter i utlänningsnämnden ha uppskattats till 7,000 kronor mot 6,400 kronor för löpande budgetår.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Kungl. Maj:ts förslag om uppflyttande av den ordinarie sekreterartjänsten å fattigvårdsbyråns avdelning för ärenden rörande alkoholistvård m. m. från 24:e till 26:e lönegraden och inrättande av en ordinarie kontoristtjänst i 9:e lönegraden å samma byrå finner sig utskottet böra tillstyrka.

Utskottet.

Med hänsyn till rådande förhållanden finner utskottet vidare välbetänt, att en fortlöpande fullständig främlingsstatistik kommer till stånd. Kungl. Maj:ts förslag till personalförstärkning för detta ändamål synes utskottet kunna godtagas.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för socialstyrelsen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1	generaldirektör	C 12
4	byråchefer	A 30
1	byråchef, tillika statens inspektör för fattigvård och barnavård	A 30
1	skyddshemsinspektör	A 27
2	förste aktuarier	A 26
2	sekreterare	A 26
1	sekreterare, tillika assistent hos statens inspektör för fattigvård och barnavård	A 26
1	byråinspektör	A 24
2	förste aktuarier	A 24
3	sekreterare	A 24
4	aktuarier	A 21
1	notarie	A 21
1	registrator och kassör	A 14
4	kansliskrivare	A 11
1	kontorist	A 9
1	förste expeditionsvakt	A 7
8	kanslibiträden	A 7
3	expeditionsvakter	A 5
15	kontorsbiträden	A 4
4	skrivbiträden	A 2

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1	byråchef	Eo 30
2	byrådirektörer	Eo 28
2	sekreterare	Eo 24
1	byråinspektör	Eo 22
3	aktuarier	Eo 21
3	notarier	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis	kronor 400,500
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	» 15,800

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. ... kronor	403,000	
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	40,000 kronor 443,000
4. Särskilda löneförmåner till en ordinarie tjänsteman	»	1,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	50,600
		<hr/>
		Summa förslagsanslag kronor 910,900;

c) till *Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 910,900 kronor.

4:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 19) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

5:o) **Socialstyrelsen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, sid. 20—22) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 154,000 kronor för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 145,000 kronor.

6:o) **Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ortsombud.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 22) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ortsombud* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 18,000 kronor.

7:o) **Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 22 och 23), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

8:o) **Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 23) och under erinran,

att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 18,000 kronor.

9:o) **Arbetsdomstolen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, sid. 23—26) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för arbetsdomstolen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för arbetsdomstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Arbetsdomstolen: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 77,100 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 72,000 kronor

Vice ordföranden måste för arbetet i domstolen i större utsträckning än hittills åtnjuta tjänstledighet från sin ordinarie tjänst under tider, då han icke tjänstgör såsom ordförande i domstolen. På grund härav föreslås posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjd med 1,000 kronor.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för arbetsdomstolen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning		
Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e.		
1 sekreterare		Eo 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsdomstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 51,400
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 22,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 2,100 » 24,200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1,500
	Summa förslagsanslag kronor 77,100;

c) till *Arbetsdomstolen: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 77,100 kronor.

10:o) **Arbetsdomstolen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 26) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsdomstolen: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 3,900 kronor.

11:o) **Arbetsrådet: Avlöningar. Arbetsrådet: Omkostnader.** Beträffande ifrågakvarande anslag (punkterna 11 och 12, sid. 27) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

12:o) **Mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m. Avsättning till fonden för lån till mödrahjälp.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkterna 13 och 14, sid. 27—31) att för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa *dels* till mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m. 5,800,000 kronor, *dels ock* till avsättning till fonden för lån till mödrahjälp 150,000 kronor.

Motsvarande anslag äro för innevarande budgetår uppförda med 1,700,000 respektive 300,000 kronor.

De för nästa budgetår äskade beloppen hava beräknats på grundval av de för första halvåret 1938 beslutade utgifterna.

Av statsverkspropositionen framgår, att den statliga mödrahjälpen kommit att anlitas i långt större utsträckning än som från början beräknats. Hjälpverksamheten har därvid koncentrerats på understöd utan återbetalningsskyldighet, medan möjligheten att utlämna lån utnyttjats i jämförelsevis obetydlig omfattning.

Utskottet.

Utskottet har icke kunnat undgå att uppmärksamma detta förhållande. Utskottet har dock icke ansett sig böra påkalla någon åtgärd i anledning därav, enär ännu alltför ringa erfarenhet synes föreligga för att möjliggöra ett tillförlitligt bedömande av de faktorer, som inverka bestämmande på medelsbehovet.

Utskottet, som icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m.* 5,800,000 kronor;

b) till *Avsättning till fonden för lån till mödrahjälp* 150,000 kronor.

13:o) **Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen. Bidrag till erkända arbetslöshetskassor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 15 och 16, sid. 31—34), vilka i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebära en höjning med 200,000 respektive 400,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen* 1,400,000 kronor;

b) till *Bidrag till erkända arbetslöshetskassor* 2,000,000 kronor.

14:o) **Bidrag till upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor. Bidrag till arbetsledarekurser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 17 och 18, sid. 34—37) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Bidrag till upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor* ett anslag av 10,000 kronor;

b) till *Bidrag till arbetsledarekurser* ett anslag av 10,000 kronor.

15:o) **Statens arbetslöshetskommission. Reservarbeten, kontantunderstödsverksamhet m. m. Statliga och kommunala beredskapsarbeten.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 19—21, sid. 37—39) ävensom därtill hörande motioner avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed anmäles.

16:o) **Statens byggnadslånebyrå.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22, sid. 39—43) att till Statens byggnadslånebyrå för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 53,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 40,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att ersättningen till byråns ombudsman höjes från 2,500 till 4,800 kronor och att för ersättning till sakkunniga beräknas ett med 1,000 till 3,500 kronor förhöjt belopp. Vidare föreslås, att posten till ersättningar åt kanslipersonalen höjes med 7,200 till 16,200 kronor för att möjliggöra inrättande av en kamrersbefattning och ytterligare en biträdestjänst ävensom anlitande av tillfälligt personal under vissa delar av året.

Till ersättningar åt två revisorer har härjämte upptagits 1,000 kronor, vilket innebär en höjning med 200 kronor för envar av dem.

Slutligen har för resekostnads- och traktamentsersättningar samt expenser beräknats ett belopp av 7,100 kronor mot 5,000 kronor för innevarande budgetår.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.
att riksdagen må till *Statens byggnadslånebyrå* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 53,000 kronor.

17:o) **Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 23, sid. 43—47) har utskottet tidigare under riksdagen avgivit utlåtande, vilket härmed
erinras.

18:o) **Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden. Bidrag till anordnande av hem för åldringar och änkor.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 24 och 25, sid. 47—49) och därtill hörande motioner avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed
anmäles.

19:o) **Statens bosättningslån: Ersättning åt ordsombud. Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 26 och 27, sid. 49 och 50) har utskottet tidigare under riksdagen avgivit utlåtanden, vilket härmed
erinras.

20:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28, sid. 50—61) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för riksförsäkringsanstalten, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,360,200 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 1,722,400 kronor.

För nästa budgetår har Kungl. Maj:t föreslagit, att från extra till ordinarie stat överflyttas 1 aktuarie- och 2 notarietjänster i 21:a lönegraden samt att — med motsvarande minskning av antalet extra ordinare tjänster — antalet ordinarie tjänster ytterligare ökas med 3 kontoristtjänster i 9:e lönegraden, 5 kanslibiträdestjänster i 7:e lönegraden, 9 kontorsbiträdestjänster i 4:e lönegraden och 10 skrivbiträdestjänster i 2:a lönegraden.

En ny e. o. aktuarietjänst i 21:a lönegraden föreslås inrättad å försäkringsbyrån.

Vidare har ett belopp av 40,000 kronor beräknats som medelsreserv att i mån av behov ställas till anstaltens förfogande för nyanställande av sådan icke-ordinarie personal, som ej skall upptagas i personalförteckningen.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av lönergleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått,

dels två likalydande motioner, väckta den ena, nr 133, inom första kammaren

av herrar *R. Wagnsson* och *N. Gärde* samt den andra, nr 198, inom andra kammaren av fröken *K. Hesselgren* och herr *J. Bergvall*, vari hemställdts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, att i personalförteckningen för riksförsäkringsanstalten från och med den 1 juli 1939 upptagas 110 kontorsbiträden å ordinarie stat i stället för föreslagna 100 kontorsbiträden och 10 skrivbiträden,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena, nr 167, inom första kammaren av herr *John Gustavson m. fl.* och den andra, nr 218, inom andra kammaren av herr *G. Nyblom m. fl.*, vari hemställdts, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning snarast möjligt rörande möjligheten att utan eftersättande av de sociala synpunkterna skapa en fullt effektiv organisationsform av den sociala olycksfallsförsäkringen med särskild hänsyn till att statsverket måtte befrias från kostnaderna för dess förvaltning utan att därigenom försäkringstagarna belastas med högre premieutgifter.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisar utskottet till motionerna I: 133 och 167.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag om överförande å ordinarie stat av ytterligare ett antal befattningar hos riksförsäkringsanstalten har givit utskottet anledning till erinran allenast i vad det avser inrättande av tio ordinarie skrivbiträdesbefattningar i lönegraden A 2. Av statsverkspropositionen framgår, att ordinarie befattningar i 2:a lönegraden för närvarande icke finnas upptagna å anstaltens personalförteckning. Krav hava ock gång efter annan framställdts, att i den mån dylika befattningar inrättats vid andra centrala verk, dessa måtte snarast ersättas med kontorsbiträdestjänster i 4:e lönegraden. Under sådana förhållanden och då en allmän översyn av tjänsteförteckningen för de statliga befattningarna inom civilförvaltningens olika grenar är avsedd att äga rum under den närmaste framtiden, synes det utskottet lämpligast, att med prövningen av nu berörda spörsmål tills vidare anstår. Såsom en följd härav är utskottet icke heller berett förorda bifall till det i motionerna I: 133 och II: 198 framförda yrkandet om inrättandet av tio ordinarie kontorsbiträdesbefattningar i stället för de av Kungl. Maj:t föreslagna skrivbiträdesbefattningarna. Godtages utskottets ståndpunkt härutinnan, böra i anstaltens personalförteckning och avlöningsstat vidtagas vissa ändringar, som närmare framgå av utskottets hemställan.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt finner sig utskottet böra tillstyrka.

Vad härefter angår motionerna I: 167 och II: 218, vill utskottet icke bestrida, att förvaltningskostnaderna för den statliga olycksfallsförsäkringen, särskild de med riksförsäkringsanstaltens verksamhet förenade, kunna betecknas som relativt höga. Utskottet anser sig emellertid böra samtidigt erinra om, att en väsentlig del av dessa kostnader föranledes av registrering och debitering av det betydande antal mindre arbetsgivare, som ingå bland anstaltens försäkringstagare. Enligt vad utskottet inhämtat uppgick sålunda totala antalet i riksförsäkringsanstaltens arbetsgivareförteckningar för år 1937 upptagna arbetsgivare till 691,000, varav i runt tal 635,000 representerade mindre arbetsgivare. En mera avsevärd minskning av kostnaderna för nämnda

arbete torde knappast kunna ske, om — såsom motionerna synas förutsätta — arbetsgivarna genom påförda avgifter skola bära kostnaderna för den sociala olycksfallsförsäkringen. Härmed har utskottet givetvis icke velat göra gällande, att icke genom rationalisering eller partiell omläggning av anstaltens verksamhet besparingar skulle kunna ernås med avseende å statens kostnader för anstalten. Eventuella möjligheter härutinnan lära emellertid komma att vederbörligen beaktas vid den av Kungl. Maj:t bebådade undersökningen rörande anstaltens organisation och personalbehov. Med hänsyn härtill och då utskottet förväntar, att denna undersökning skall snarast möjligt komma till stånd, anser utskottet skäl icke föreligga att tillstyrka skrivelse i ämnet, på sätt i motionerna yrkats.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I:o att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 133 och II: 198 må

a) godkänna följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör		C 12
5 byråchefer		A 30
3 ledamöter och byrådirektörer		A 28
1 byrådirektör		A 28
1 förste aktuarie		A 26
1 förste byråingenjör		A 26
1 sekreterare		A 26
1 förste aktuarie		A 24
3 förste byråingenjörer		A 24
4 sekreterare		A 24
10 aktuarier		A 21
4 byråingenjörer		A 21
14 notarier		A 21
15 kontorsskrivare		A 15
1 kassör		A 14
1 materialförvaltare		A 14
9 kansliskrivare		A 11
3 kontorister		A 9
1 förste expeditionsvakt		A 7
38 kanslibiträden		A 7
6 expeditionsvakter		A 5
100 kontorsbiträden		A 4
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.		
1 förste byråingenjör		Eo 24
3 sekreterare		Eo 24
1 aktuarie		Eo 21
2 byråingenjörer		Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 1,210,000
2.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 30,400
3.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
	a. Grundavlöningar m. m. kronor 888,000	
	b. Avlöningsförhöjningar	
	m. m., <i>förslagsvis</i>	» 90,000 » 978,000
4.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 131,800
<u>Summa förslagsanslag</u>		<u>kronor 2,350,200;</u>

c) till *Riksförsäkringsanstalten*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,350,200 kronor.

II:o) att motionerna I:167 och II:218 må, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört, icke till någon riksdagens åtgärd föranleda.

21:o) **Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29, sid. 61—63) att till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 190,000 kronor.

För innevarande budgetår ha för ändamålet anvisats 180,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås en höjning av expensmedlen med 6,500 kronor. Vidare föreslås, att blanketter till anmälan om olycksfall och yrkessjukdomar, vilka blanketter hittills försålts av anstalten till ett pris av mellan 3 och 5 öre per styck eller dubbel exemplar, skola tillhandahållas kostnadsfritt. Detta beräknas medföra en minskning av de särskilda uppbörsmedlen med 3,500 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 190,000 kronor.

22:o) **Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ordsombud m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, sid. 63—65), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 15,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ordsombud m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

23:o) **Försäkringsrådet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31, sid. 65—78) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för försäkringsrådet, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Försäkringsrådet: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 251,400 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 168,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att såsom ledamotstjänster inrättas 3 e. o. assessorsbefattningar i 27:e lönegraden.

Antalet föredragande föreslås ökat från 4 till 5, samtliga placerade såsom sekreterare i 24:e lönegraden. Såsom en följd härav föreslås, att antalet ordinarie sekreterare ökas från 1 till 2 samt att 3 e. o. sekreterartjänster inrättas. En sekreterartjänst och en tjänst såsom föredragande, båda å extra stat i 24:e lönegraden, skulle härvid indragas.

Till två läkare, vilka deltaga såsom tillfälliga ledamöter hos rådet, beräknas arvoden å 7,200 och 3,600 kronor, vilket innebär en höjning med 3,400 kronor. Däremot skulle ett nu utgående tilläggsarvode å 1,000 kronor till särskild föredragande bortfalla.

Vidare beräknas medel för anställande av ytterligare 1 e. o. kontorsbiträde och 1 biträde åt expeditivsvakt samt för uppflyttning av 1 e. o. skrivbiträde till e. o. kontorsbiträde.

I övrigt föreslås icke andra ändringar än dem, som betingas av lönereglerna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Behovet av ökat antal ledamöter och föredragande hos försäkringsrådet finner utskottet tillfredsställande ådagalagt. Vad Kungl. Maj:t i detta hänseende föreslagit anser sig utskottet ock kunna tillstyrka. Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må
a) godkänna följande personalförteckning för försäkringsrådet:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 ordförande och chef		B 3
3 försäkringsråd		A 30
2 sekreterare		A 24
1 notarie		A 21
1 kansliskrivare		A 11
1 expeditivsvakt		A 5
2 kontorsbiträden		A 4

Befattning	Lönegrad
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.	
2 försäkringsråd	Eo 30
3 assessorer	Eo 27
3 sekreterare	Eo 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	99,800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	34,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	93,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	11,400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	12,300
<u>Summa förslagsanslag</u>		<u>kronor 251,400;</u>

e) till *Försäkringsrådet*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 251,400 kronor.

24:o) **Försäkringsrådet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, sid. 78 och 79), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning av expensmedlen med 2,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försäkringsrådet*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 11,900 kronor.

25:o) **Yrkesinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33, sid. 79—83) att *dels* fastställa av departementschefen förordad personalförteckning för yrkesinspektionen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för yrkesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Yrkesinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 766,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 481,000 kronor.

Vid 1938 års riksdag beslöts — på därom av Kungl. Maj:t i proposition nr 231 framställt förslag — en betydande utbyggnad av yrkesinspektionens organisation från och med den 1 januari 1939. För nästa budgetår beräknas medel för helt budgetår för den sålunda förstärkta personalen.

Under delposten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal beräknas dessutom medel för nyanställande av en e. o. befattningshavare i

16:e lönegraden, avsedd för den kvinnliga yrkesinspektionen, samt för avlöning under semester åt e. o. tjänstemän, som på förordnande uppehålla vissa ordinarie tjänster, ävensom 5,000 kronor till extra eller tillfälliga biträden, övertidsersättningar m. m.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för yrkesinspektionen:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
11 yrkesinspektörer		A 28
1 skogs- och flottledsinspektör		A 27
1 yrkesinspektris		A 26
11 förste distriktsingenjörer		A 24
13 distriktsingenjörer		A 21
1 assistent		A 20
1 yrkesinspektrisassistent		A 18
22 yrkesunderinspektörer		A 16
1 kanslibitråde		A 7
12 kontorsbiträden		A 4
Tjänsteman å övergångsstat.		
1 yrkesinspektrisassistent		A 18
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.		
3 distriktsinspektriser		Eo 22;

b) godkänna följande avlöningsstat för yrkesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.			
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>		kronor	556,000
2. Avlöning till en tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»		7,700
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m. ...		kronor	142,000
b. Avlöningsförhöjningar			
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	17,000	» 159,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»		43,300
		Summa förslagsanslag kronor 766,000;	
c) till <i>Yrkesinspektionen</i> : Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 766,000 kronor.			

26:o) **Yrkesinspektionen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34, sid. 83 och 84) att till Yrkesinspektionen: Omkostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 230,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 200,000 kronor.

För nästa budgetår beräknas till reseersättningar 200,000 kronor, motsvarande dubbla beloppet för första kalenderhalvåret 1939, samt till expenser 30,000 kronor, innebärande en minskning med 5,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Yrkesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 230,000 kronor.

27:o) **Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, sid. 84 och 85), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

28:o) **Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36, sid. 85 och 86) att till Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

Enligt förordning den 3 juni 1938 (nr 216), som trätt i kraft den 1 juli 1938, äger den, som är berättigad till livränta enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, erhålla årligt livräntetillägg, motsvarande 125 procent av livräntan, därest denna är beräknad efter en nedsättning av arbetsförmågan med minst 30 procent. Livräntetilläggen bestridas av statsmedel samt bestämmas och utgivas av riksförsäkringsanstalten. För gäldande av tilläggen har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr *V. Karlsson* i Grängesberg väckt motion, nr 11, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anført till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen.

Genom en i andra kammaren väckt motion, nr 10, vilken hänskjutits till lagutskott, har yrkats sådan ändring i förordningen om livräntetillägg, att även livräntetagare, vars arbetsförmåga är nedsatt med mindre än 30 procent, skola komma i åtnjutande av nämnda tillägg. Riksdagen har emellertid numera, på hemställan av andra lagutskottet i dess utlåtande nr 17, avslagit denna motion. Till följd härav torde nu ifrågavarande motion (II: 11) icke heller böra vinna riksdagens bifall.

Utskottet.

Under åberopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:t förslag och med avslag å motionen II:11, må till *Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

29:o) **Bidrag till fiskares försäkring.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, sid. 86 och 87), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till fiskares försäkring* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

30:o) **Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38, sid. 87 och 88) att till Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 11,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 11,000 kronor och avsett för utbildningskurser i Norrland.

För nästa budgetår föreslås, att anslaget må användas jämväl till anordnande av kurser i Dalarna.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må till *Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 11,000 kronor.

31:o) **Bidrag till föreningen för arbetarskydd.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39, sid. 88—94) att till Bidrag till föreningen för arbetarskydd för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 6,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 3,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås en höjning med 3,000 kronor för bestridande av löpande utgifter för en planerad ambulerande utställningsverksamhet.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till föreningen för arbetarskydd* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 6,000 kronor.

32:o) **Pensionsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40, sid. 94—103) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för pensionsstyrelsen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Pensionsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,040,600 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 1,464,500 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att en tjänst såsom förste aktuarie i 24:e lönegraden å sjukkassebyrån överföres från extra till ordinarie stat samt att å samma byrå inrättas 2 nya e. o. aktuarietjänster i 21:a lönegraden.

Å delposten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel till avlöning av 40 amanuenser mot nuvarande 30, varav 20 med placering i 18:e lönegraden och 20 i 15:e lönegraden. Vidare beräknas medel för sammanlagt 194 icke-ordinarie biträden varav 93 i 2:a och 82 i 4:e lönegraden samt 19 såsom extra eller tillfälliga befattningshavare. Å andra sidan har anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, sänkts med 11,500 kronor med hänsyn till minskat behov av tillfälliga ledamöter utanför styrelsen.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag om överförande från extra till ordinarie stat av en förste aktuarietjänst å sjukkassebyrån samt inrättande av två nya aktuarietjänster i 21:a lönegraden å samma byrå finner utskottet befogat. Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har icke heller givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för pensionsstyrelsen:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör		C 12
6 byråchefer		A 30
3 byrådirektörer och biträdande ledamöter		A 28

Befattning	Lönegrad
1 byrådirektör	A 28
9 sekreterare och biträdande ledamöter	A 26
1 sekreterare och ombudsman	A 26
3 förste aktuarier	A 26
1 sekreterare och biträdande ledamot	A 24
2 sekreterare	A 24
2 förste aktuarier	A 24
12 aktuarier	A 21
1 bokhållare	A 17
1 kassör	A 14
1 materialförvaltare	A 13
2 kansliskrivare	A 11
7 kontorister	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör	A 8
1 förste expeditionsvakt	A 7
27 kanslibiträden	A 7
5 expeditionsvakter	A 5
93 kontorsbiträden	A 4
8 skrivbiträden	A 2

Tjänsteman å övergångsstat.

1 byråchef	A 30
------------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 sekreterare och biträdande ledamot	Eo 26
3 sekreterare och biträdande ledamöter	Eo 24
3 aktuarier	Eo 21;

Anm. En av de å ordinarie stat upptagna byrådirektörs- och biträdande ledamotstjänsterna skall hållas obesatt, så länge byråchefen å övergångsstat kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 1,000,300
2. Avlöning till en tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	» 12,700
3. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 44,600
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m. ... kronor 800,000	
b. Avlöningsförhöjningar	
m. m., <i>förslagsvis</i>	» 70,000 » 870,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 113,000

Summa förslagsanslag kronor 2,040,600;

c) till *Pensionsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,040,600 kronor.

33:o) **Pensionsstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41, sid. 103—106) att till *Pensionsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 307,900 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 225,400 kronor.

För nästa budgetår föreslås dels en sänkning av posten till reseersättningar med 3,000 kronor, dels ock en höjning av posten till expenser med 81,500 kronor och posten till publikationstryck med 3,800 kronor. Härjämte har posten till särskilda uppbördsmedel föreslagits sänkt med 200 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 307,900 kronor.

34:o) **Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ortsombud.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, sid. 106—109), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen*: *Pensionsstyrelsens ortsombud* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 245,000 kronor.

35:o) **Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m. Barnbidrag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 43 och 44, sid. 109—112) och under erinran att för innevarande budgetår för samma ändamål beviljats 138,500,000 respektive 16,400,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m.* 136,000,000 kronor,

b) till *Barnbidrag* 14,000,000 kronor.

36:o) **Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, sid. 112—115), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 300,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 3,250,000 kronor.

37:o) **Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46, sid. 115—117) att till Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 820,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 700,000 kronor. Ersättningen till postverket utgår för närvarande med dels en grundersättning av 12 öre för varje utbetalning, dels ock därutöver en dyrtidsersättning, utgörande lika många procent av grundersättningen, som de av postverket under ersättningsåret utbetalade dyrtidstilläggen utgöra av de utbetalade fasta avlöningarna.

Kungl. Maj:t föreslår, att ersättningen till postverket efter den 1 juli 1939 bestämmes till 15 öre per utbetalning. Denna ersättning beräknas för andra halvåret 1939 medföra en merkostnad av omkring 35,000 kronor. Anslagshöjningen i övrigt föranledes av beräknat högre antal utbetalningar.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.
Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 820,000 kronor.

38:o) **Ersättning till häradsskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, sid. 117 och 118) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till häradsskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 106,000 kronor.

39:o) **Bidrag till sjukkassor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48, sid. 118—120) att till Bidrag till sjukkassor för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 16,500,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 15,450,000 kronor.

1938 års riksdag har på förslag av Kungl. Maj:t medgivit statsbidrag åt erkända sjukkassor för vissa utgifter, som sådana kassor haft på grund av åtaganden, vilka jämlikt övergångsbestämmelserna i 1931 års lag om ändring i vissa delar av 1912 års lag om understödsföreningar skolat bedömas enligt 1910 års sjukkasselag. De närmare bestämmelserna i ämnet äro meddelade i kungörelsen den 22 april 1938 (nr 132) angående särskilt statsbidrag åt sjukkassor i vissa fall, vilken kungörelse trätt i kraft den 1 januari 1939. Utgifterna för dessa statsbidrag uppskattas för budgetåret 1939/40 till omkring 200,000 kronor och det totala medelsbehovet till 16,500,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till sjukkassor* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 16,500,000 kronor.

40:o) **Moderskapspenning.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, sid. 120 och 121) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 4,900,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Moderskapspenning* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 4,700,000 kronor.

41:o) **Ersättning åt blinda m. m. Bidrag till de blindas förening.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 50 och 51, sid. 122—124) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Ersättning åt blinda m. m.* ett förslagsanslag av 1,600,000 kronor,

b) till *Bidrag till de blindas förening* ett anslag av 100,000 kronor.

42:o) **Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52, sid. 124—131) att till Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 285,000 kronor.

I propositionen nr 276 till 1938 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t, att till förbättrande av de blinda hantverkarnas förvärvsmöjligheter skulle tillskapas ett centralt organ för såväl anskaffning av arbetsmaterial som försäljning av hantverkarnas arbetsprodukter till den del, dessa ej genom den blinde själv, hans anhöriga eller särskilda lokala sammanslutningar kunde finna avnämare. För detta organ skulle invid blindinstitutet å Tomtebodan uppföras en nybyggnad, innehållande — förutom kontorslokaler och dylikt — utrymmen för arbetsmaterial och förfärdigade produkter. För lagring av mindre ömtåligt material skulle i kostnadsbesparande syfte en mindre virkeslada uppföras. Sammanlagda kostnaden för dessa byggnader beräknades till 285,000 kronor. Kostnaderna för centraldepåns drift uppskattades till omkring 95,000 kronor brutto per år. Vid tillkomsten av denna centrala depå förutsattes den av hantverksskolan i Kristinehamn för blinda män bedrivna materialanskaffningen skola upphöra, vilket även avsåges bliva fallet med en av De blindas förening med hjälp av statsbidrag upprätthållen materialdepå.

Riksdagen godkände i princip Kungl. Maj:ts förslag men förutsatte, närmast med anledning av i ämnet väckta motioner, att en omprövning skulle ske rörande möjligheterna att nedbringa de relativt betydande kostnader,

som centraldepåns uppförande och drift beräknades medföra. Såsom ett led därutinnan borde bland annat undersökas, huruvida icke den nuvarande materialdepån vid hantverksskolan i Kristinehamn och eventuellt även andra depåer läte sig med fördel utnyttjas som filialer till centraldepån, för vilkas drift i så fall vederbörande länsnämnders intresse och offervilja skulle tagas i anspråk. Vidare framhöll riksdagen, att vissa andra motionsvis framförda uppslag i syfte att ytterligare underlätta försäljningen av de blindas alster lämpligen kunde beaktas i samband med den definitiva prövning av depåns organisation och verksamhetsformer m. m., som föredragande departementschefen i omförmälda proposition förutsatt skola komma till stånd. Samtidigt anvisade riksdagen, på Kungl. Maj:ts hemställen, å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 ett förskottsanslag av 285,000 kronor för utförande av för ändamålet erforderliga byggnadsarbeten.

Med anledning av vad riksdagen anfört har skolöverstyrelsen, på uppdrag av Kungl. Maj:t, verkställt förnyad utredning i ämnet och därvid överlämnat yttranden av inspektören för blindundervisningen i riket, direktionen för institutet för blindas Tomtebodas styrelserna för hantverksskolorna för blindas i Kristinehamn och Växjö ävensom förefintliga centralorganisationer för blindas försörjning och omvårdnad.

Av statsrådsprotokollet framgår, att den av riksdagen påkallade omprövningen rörande möjligheterna att nedbringa kostnaderna för centraldepåns uppförande och drift icke lett till sådant resultat, att föredragande departementschefen ansett sig kunna föreslå någon ändring i de kostnadsberäkningar, som framlagts vid 1938 års riksdag. Departementschefen har emellertid framhållit, att enligt hans mening tanken på anordnandet av särskilda filialer i form av lokala upplag och uppsamlingsställen icke borde helt avvisas, ehuru övervägandet av åtgärder i denna riktning borde i första hand tillkomma ledningen för den centrala depån. Självfallet borde därvid, betonar departementschefen, från början samarbete sökas med redan bestående, av enskilda sammanslutningar upprättade depåer ute i landet, varigenom behovet av nya särskilda filialer i stor utsträckning torde komma att bortfalla.

Utskottet.

Jämväl utskottet finner den nu föreliggande utredningen giva vid handen, att någon nämnvärd begränsning av kostnaderna för den planerade centraldepåns uppförande och drift icke torde stå att vinna. Utskottet tillstyrker därför, att till uppförande av byggnader åt depån under nästa budgetår anvisas ett belopp av 285,000 kronor. Utskottet önskar dock understryka departementschefens uttalande, att samarbete självfallet bör i första hand sökas med redan bestående, av enskilda sammanslutningar upprättade depåer i landet.

Under återopande härav och då vad departementschefen i övrigt anfört icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa nybyggnader för en central depå för blindas arbeten* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 285,000 kronor.

43:o) Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: **Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53, sid. 132—137) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för nämnda anstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 321,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 244,500 kronor.

För nästa budgetår föreslår Kungl. Maj:t, att arbetstiden för anstaltens personal må nedsättas till 48 timmar i veckan, i den mån så kan ske utan personalförstärkning.

Vidare föreslås, att sekreterarens arvode höjes med 300 till 1,200 kronor samt att läkarens fasta arvode höjes med 1,000 till 6,000 kronor, varvid nu utgående dyrtidstillägg skulle bortfalla.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av lönerregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 direktör		A 27
1 pastor och förste lärare		A 24
1 kamrerare		A 22
1 assistent av 1:a klass		A 20
1 assistent av 2:a klass		A 18
1 lantbruksinspektör		A 18
1 trädgårdsmästare		A 12
4 uppsyningsmän		A 10
11 förste förmän		A 8
2 yrkesmästare av 2:a klass		A 8
37 förmän		A 6;

b) godkänna följande avlöningsstat för nämnda anstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	224,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	9,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	62,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	8,000
»	»	70,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	17,700
		<hr/>
Summa förslagsanslag		kronor 321,000;

c) till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 321,000 kronor.

44:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl Maj:ts förslag (punkt 54, sid. 137—139) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 220,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 210,000 kronor.

45:o) **Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, sid. 139—143) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för berörda anstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 123,500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 97,700 kronor.

För nästa budgetår föreslås arvodet till anstalternas läkare sänkt med 1,100 kronor. Vidare har den icke-ordinarie personalen minskats genom indragning av två e. o. befattningar som första vaktfruar samt reduktion av antalet extra vaktfruar. Därvid har förutsatts, att arbetstiden för anstaltens befattningshavare icke skall behöva överstiga 48 timmar per vecka.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 direktör		A 24
2 assistenter av 4:e klass		A 12
4 förmän		A 6
3 första vaktfruar		A 6
1 sjuksköterska		A 6
1 kontorsbiträde		A 4
13 vaktfruar		A 1;

b) godkänna följande avlöningsstat för berörda anstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	86,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	5,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	22,000
b. Avlöningsförhöjningarm.m., <i>förslagsvis</i>	» 3,000	» 25,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6,600

Summa förslagsanslag kronor 123,500;

c) till *Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes*: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 123,500 kronor.

46:o) **Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, sid. 143—145) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 106,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes*: Omkostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 98,000 kronor.

47:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57, sid. 145—150) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens alkoholistanstalt å Venngarn, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 139,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 101,300 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att personalens arbetstid nedsättes till 48 timmar i veckan. Som följd härav beräknas medel för nyanställande av 2 e. o. förmän, vilket medför en höjning av delposten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal med 4,600 kronor. Å samma post föreslås dessutom en höjning med 2,000 kronor för avlöande av semestervikarier ävensom tillfällig arbetskraft för att bättre kunna tillgodose de intagnas eftervård och sociala omvårdnad i allmänhet.

Husläkarens arvode föreslås höjt med 800 till 2,800 kronor och predikantens med 100 till 1,300 kronor. Nu utgående dyrtidstillägg skulle därvid bortfalla.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens alkoholistanstalt å Venngarn:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 direktör		A 26
1 assistent		A 18
1 räkenskapsförare och redogörare		A 17
1 lantbruksinspektör		A 17
1 husfader		A 15
1 uppsyningsman		A 10
1 maskinist		A 8
3 förste förmän		A 8
11 förmän		A 6
1 husmoder		A 6;

b) godkänna följande avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	84,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	6,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	38,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	3,000
	»	41,100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	7,400
		<hr/>
Summa förslagsanslag		kronor 139,000;

c) till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 139,000 kronor.

48:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, sid. 150 och 151), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 11,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 146,500 kronor.

49:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59, sid. 151—154) att till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har för budgetåret 1938/39 anvisats ett reservationsanslag av 100,000 kronor. Härav avsågs ett belopp av 36,000 kronor för fullbordande av vissa av 1937 års riksdag beslutade arbeten, medan ett belopp av 64,000 kronor avsågs för påbörjande av nya, av 1938 års riksdag medgivna arbeten. Sistnämnda arbeten, som sammanlagt beräknats medföra en kostnad av 167,000 kronor, omfattade dels vissa moderniseringsarbeten inom stora anstaltsbyggnaden å Venngarn, dels ock uppförande av två för gift personal vid anstalten avsedda bostadshus. Kungl. Maj:t föreslår nu, att för nästa budgetår anvisas återstoden av för dessa arbeten beräknat belopp eller 103,000 kronor.

Vidare föreslår Kungl. Maj:t, att medel anvisas till modernisering av den norra flygeln av den stora anstaltsbyggnaden å Venngarn. Kostnaden här för beräknas till 62,000 kronor, fördelad å två budgetår, därav 17,000 kronor för nästa.

Det sammanlagda anslagsbehovet uppskattas sålunda till (103,000 + 17,000) 120,000 kronor.

Behovet av den föreslagna moderniseringen av den stora anstaltsbyggnadens norra flygel synes utskottet tillfredsställande ådagalagt. Kostnaderna för dithörande arbeten förefalla ock rimliga. Då utskottet icke heller har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

50:o) **Bidrag till frälsningsarméns räddningshem. Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 60 och 61, sid. 154—156) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* ett anslag av 6,000 kronor,

b) till *Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter* ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

51:o) **Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62, sid. 156—160) att *dels* godkänna av departementschefen förordade ändringar av grunderna för ifrågavarande anslags användning, *dels ock* till Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 850,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 725,000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser må erkänd alkoholistanstalt så ock enskild alkoholistanstalt, vilken är ägnad att på ett tillfredsställande sätt bereda vård åt å anstalten intagna, komma i åtnjutande av statsbidrag till driftkostnaderna, så framt a) avgift till anstalten, som avser kostnad för kost och logi, uppvärmning och belysning, bad och tvätt ävensom annan sjukvård än specialbehandling — den s. k. vårdavgiften — icke för medellös eller mindre bemedlad överstigat 50 öre för dag och vårdad person, b) avgift icke uttagits för den vårdades beklädnad under anstaltsvistelsen samt c) i avgift för annan särskild vårdkostnad icke uttagits belopp, överstigande en krona för dag och vårdad person.

Bidraget utgår till erkänd alkoholistanstalt med högst 4 kronor 25 öre och till enskild alkoholistanstalt med högst 3 kronor 75 öre för dag och person, dock att i de fall, där för vård av annan än medellös eller mindre bemedlad uppburits vårdavgift överstigande 50 öre för vård dag, statsbidraget skall minskas med tre femtedelar av det överskjutande beloppet samt att statsbidrag icke utgår för vård dag, för vilken uppburits vårdavgift överstigande sex kronor.

Vid beräkning av antalet vård dagar skall gälla, att statsbidrag icke må utgå dels vid olovlig frånvaro från anstalt, dels ock vid annan bortovaro, i den mån densamma överstiger 15 dagar. Dessa 15 dagar, under vilka bidrag kan utgå, pläga benämnas karensdagar.

Enligt kungörelsen utgår alltså bidrag — frånsett karensdagarna — utslutande för vård dag och ej för vård plats.

På därom av Kungl. Maj:t gjord framställning har dock riksdagen under en följd av år medgivit, att till den för kvinnor avsedda erkända alkoholistanstalten Hagbyhemmet ävensom till den nya erkända alkoholistanstalt för kvinnor, vilken kunde komma att inrättas, finge utgå bidrag till driftkostnaderna med ej mindre 1 krona för dag och vård plats — s. k. garantibidrag — än även med högst 3 kronor 25 öre för dag och vårdad person.

Kungl. Maj:t föreslår nu en sådan ändring i hithörande statsbidragsgrunder, att för såväl erkända som enskilda anstalter skall utgå ett fast bidrag av 2 kronor för dag och vård plats. Därutöver skall utgå ett bidrag för dag och vårdad person, vilket för de erkända anstalterna föreslås till högst 2 kronor 25 öre samt för de enskilda anstalterna till högst 1 krona 75 öre. Den nuvarande bestämmelsen om s. k. karensdagar förutsättes samtidigt bortfalla.

Vidare föreslås det nuvarande villkoret för driftbidrag, att vårdavgiften för medellös eller mindre bemedlad icke må överstiga 50 öre per dag, skola gälla även för annan å alkoholistanstalt intagen samt att föreskriften om viss reduktion av driftbidraget, för den händelse vårdavgiften för annan än medellös eller mindre bemedlad överstiger 50 öre — vilken föreskrift icke låter sig förenas med den ifrågasatta uppdelningen av driftbidraget — utslutes.

Utskottet.

De nu föreslagna statsbidragsgrunderna ansluta sig i huvudsak till en vid 1938 års riksdag väckt motion (II: 169). Vid sin behandling av denna motion anförde statsutskottet, att utskottet icke ville bestrida, att vissa skäl talade till förmån för ett bifall till motionen, men att den väckta frågan vore av den art, att densamma borde i första hand prövas av Kungl. Maj:t. Motionen föranledde med hänsyn härtill ej någon riksdagens åtgärd.

Vad föredragande departementschefen i ärendet nu anført synes utskottet motivera, att statsbidraget till samtliga erkända och enskilda alkoholistanstalter uppdelas i en fast del, utgående efter antalet godkända vård platser, och en rörlig del, utgående efter anstaltens faktiska beläggning. Beträffande bidragsbeloppen och bidragsgrunderna i övrigt har utskottet icke funnit anledning till annan erinran, än att möjlighet bör öppnas att vid det fasta bidragets beviljande taga hänsyn till, huruvida erforderlig mark utan ersättning tillhandahållits av staten eller eljest särskilda omständigheter förelegat i samband med anstaltens anordnande. Det fasta bidraget torde därför böra fastställas att utgå med högst 2 kronor per plats och dag.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet, som funnit departementschefens uppskattning av medelsbehovet för nästa budgetår rimlig,

att riksdagen må

a) godkänna av utskottet i detta utlåtande förordade ändringar av grunderna för anslagets användning;

b) till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 850,000 kronor.

52:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, sid. 160 och 161) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

53:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, sid. 161), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

54:o) **Interneringskostnader i vissa fall.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, sid. 161), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Interneringskostnader i vissa fall* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

55:o) **Länsnykterhetsnämnderna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, sid. 162 och 163), vilket innebär en fördubbling av motsvarande anslag för innevarande budgetår (som endast avser tiden 1 januari—30 juni 1939), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsnykterhetsnämnderna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 164,000 kronor.

56:o) **Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, sid. 163—166), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 15,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 180,000 kronor.

57:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, sid. 167) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 66,800 kronor.

58:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, sid. 167 och 168), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning av expensmedlen med 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 38,500 kronor.

59:o) **Fattigvård i allmänhet.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, sid. 168 och 169) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 1,800,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fattigvård i allmänhet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,750,000 kronor.

60:o) **Barnavård i allmänhet. Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 71 och 72, sid. 169—171) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Barnavård i allmänhet* 190,000 kronor,

b) till *Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* 800,000 kronor.

61:o) **Fattigvård och barnavård för lappar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 171) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 100,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fattigvård och barnavård för lappar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

62:o) **Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, sid. 171 och 172) och under er-

inran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

63:o) **Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, sid. 172 och 173) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 100,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

64:o) **Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, sid. 173 och 174), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,300,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 4,800,000 kronor.

65:o) **Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m. Bidrag till barnhusen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 77 och 78, sid. 174 och 175) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.* ett förslagsanslag av 170,000 kronor.

b) till *Bidrag till barnhusen* ett anslag av 115,900 kronor.

66:o) **Statens skyddshem: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 79, sid. 175—192) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens skyddshem, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens skyddshem, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens skyddshem: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 690,400 kronor.

Jämlikt beslut av 1936 och 1937 års riksdagar har staten från och med den 1 januari 1938 övertagit verksamheten vid 16 skyddshem. Skyddshemmens benämning ävensom det sätt, varpå desamma användas, framgår av följande sammanställning.

I. Skyddshem för gossar:

Ljungaskog	yrkeshem
Forsane	»
Sundbo	»
Folåsa	skolhem
Östra Spång	»
Mäshult	»
Gräskärr	»
Åkerby	»
Engesberg	»
Stenfors	»
Johannisberg	skol- och yrkeshem
Långanäs	ungdomshem

II. Skyddshem för flickor:

Sonestorp	hemskola
Husby	skolhem
Broby	»
Allarp	»

Enligt riksdagens beslut skola vidare uppföras tre nya statliga skyddshem, nämligen ett skolhem för gossar å kronoegendomen Troxhammar, ett skol- och yrkeshem i Sollefteå och ett skolhem för flickor i Vänersborg.

I proposition nr 151 år 1938 framlade Kungl. Maj:t bland annat förslag till löneroglering för befattningshavarna vid statens skyddshem samt hemställd i samband därmed om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 448,000 kronor. Propositionen bifölls av riksdagen.

Vid 1938 års riksdag (prop. 198, riksdagens skrivelse nr 265) fattades vidare beslut om inrättande av en statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever å kronoegendomen Lövsta i Trosa-Vagnhärads socken av Södermanlands län. Denna anstalt beräknas kunna tagas i bruk under loppet av nästa budgetår (omkring den 1 januari 1940).

Kungl. Maj:t föreslår nu, att vid Lövstaanstalten skola finnas följande ordinarie befattningar, nämligen: 1 chef, tillika läkare (A 28), 1 avdelningsföreståndare, tillika redogörare (A 20), 1 avdelningsföreståndare, tillika lärare (A 20), 1 yrkeslärare (A 12), 2 biträdande lärarinnor, tillika husmödrar (A 11), 1 arbetsledare, tillika vårdare (A 10), 1 avdelningssköterska (A 8), 4 vårdare (A 8), 3 skötare (A 6) och 1 kontorsbiträde (A 4), samtliga å ordinarie stat. Anstaltens chef skall utan särskild ersättning tjänstgöra som psykiatrisk rådgivare åt skyddshemsinspektören. Han skall även stå till förfogande som läkare vid skyddshemmet för själsligt abnorma flickor å Skarvik—Tallåsen. Anstaltens chef skall äga rätt till hyresfri bostad i likhet med sinnessjukhusens överläkare.

Vidare föreslås, att vid Sollefteåhemmet nyinrättas 1 assistent- och 1 trädgårdsmästartjänst, båda å ordinarie stat i 19:e respektive 10:e lönegraden.

Arvodet till verkställande ledamot vid de kombinerade skol- och yrkeshemmen samt vid ungdomshemmet Långanäs föreslås höjt från 400 till 600 kronor.

Under posten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel till 2 e. o. folkskollärare i 19:e lönegraden, den ene vid skyddshemmet Gräskärr och den andre vid skyddshemmet Åkerby. Nämnade befattningar hava inrättats från och med den 1 januari 1939, och årets riksdag har å tilläggsstat beviljat medel till deras avlöning under löpande budgetår. Vidare beräknas medel till ytterligare 1 nattvakt och 2 kvinnliga biträden vid Sollefteåhemmet samt 1 gårdskar, 2 kokerskor och 6 kvinnliga biträden för Lövstaanstalten. Det beräknas, att under hela nästa budgetår komma att erfordras 28 kvinnliga biträden samt under ett halvår därutöver ytterligare 7 kvinnliga biträden. Erforderlig personal för skötseln av Lövstaanstaltens jordbruk och trädgård föreslås avlönad av inkomsterna från jordbruket respektive trädgården.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *O. G. Karlsson* väckt motion, nr 2, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i den av Kungl. Maj:t föreslagna personalförteckningen för statens skyddshem att i stället för där föreslaget 1 kontorsbiträde i lönegrad A 4 uppföres 1 kameralbiträde i lönegrad A 8.

Beträffande de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Med hänsyn till det svårskötta klientel, som är avsett att intagas å Lövstaanstalten, anser sig utskottet böra i allt väsentligt tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag till personalorganisation för anstalten, även om lönegradsplaceringen av vissa befattningshavare, främst de s. k. vårdarna, syntes utskottet relativt hög.

Utskottet.

I fråga om det för räkenskapsföringen avsedda biträdet åter har utskottet, i anslutning till vad i motionen I:2 framhållits, funnit vissa skäl tala för en högre lönegradsplacering än vad Kungl. Maj:t föreslagit (A 4). Utskottet är dock icke berett att tillstyrka det i nämnda motion framställda yrkandet om befattningens placering som ordinarie i 8:e lönegraden. Frågan om befattningens definitiva löneställning synes utskottet lämpligen böra anstå, till dess närmare erfarenhet vunnits om de med befattningen förenade arbetsuppgifternas art och omfattning. Med hänsyn härtill vill utskottet förorda, att för nästa budgetår anvisas medel till anställande av ett icke-ordinarie biträde för bestridande av hithörande arbetsuppgifter, att efter Kungl. Maj:ts prövning placeras i högst 7:e lönegraden. Vid bifall härtill böra personalförteckningen och avlöningsstaten för statens skyddshem ändras på sätt framgår av utskottets hemställan.

Då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen I: 2 må

a) godkänna följande personalförteckning för statens skyddshem:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 chef, tillika läkare		A 28
1 avdelningsföreståndare, tillika redogörare		A 20
1 avdelningsföreståndare, tillika lärare		A 20
10 assistenter		A 19
3 folkskollärare		A 19
5 föreståndarinnor		A 19
4 folkskollärarynnor		A 18
1 avdelningsföreståndarinna		A 17
5 lärarinnor i hushållsgöromål		A 15
7 lärarinnor i kvinnlig slöjd		A 15
2 lärarinnor i lantushållsgöromål		A 15
12 lärare i yrkesämne		A 12
4 biträdande lärarinnor, tillika husmödrar		A 11
6 arbetsledare		A 10
1 arbetsledare, tillika vårdare		A 10
4 trädgårdsmästare		A 10
1 avdelningssköterska		A 8
4 vårdare		A 8
6 husmödrar och biträdande lärarinnor		A 6
3 husmödrar		A 6
3 skötare		A 6
1 tvättförestånderska		A 2;

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

4 föreståndare	Eo 25
10 föreståndare	Eo 23;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skyddshem, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 366,100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 8,600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m. ...	kronor 247,000
b. Avlöningsförhöjningar	
m. m., <i>förslagsvis</i>	» 25,000 » 272,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 5,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 38,300

Summa förslagsanslag kronor 690,000;

c) till *Statens skyddshem: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 690,000 kronor.

67:o) **Statens skyddshem: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, sid. 192 och 193), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 170,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skyddshem: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 740,000 kronor.

68:o) **Bidrag till driften av icke statliga skyddshem.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkt 81, sid. 193) avger utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

69:o) **Stipendier för utbildning av blivande skyddshemspersonal m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, sid. 194—196), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 3,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier för utbildning av blivande skyddshemspersonal m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 11,000 kronor.

70:o) **Vissa byggnadsarbeten vid statens yrkeshem samt skol- och yrkeshem m. fl.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkt 83, sid. 197) avger utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

71:o) **Uppförande av anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 84, sid. 197 och 198) att till Uppförande av anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 1,140,000 kronor.

På därom av Kungl. Maj:t i proposition nr 198 gjord framställning beslöt 1938 års riksdag *dels* att å kronoegendomen Lövsta nr 1 i Trosa-Vagnhärads socken av Södermanlands län, skulle inrättas en statens anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever samt att för ändamålet erforderliga ombyggnads- och nybyggnadsarbeten m. m. skulle utföras för en kostnad av högst 920,000 kronor, *dels* att statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar å Salbohed skulle utvidgas för en kostnad av högst 520,000 kronor, *dels ock* att till uppförande av anstalt för själsligt abnorma manliga skyddshemselever m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att till slutförande av ifrågavarande arbeten anvisas återstoden av de för ändamålet beräknade medlen eller (720,000 + 420,000) 1,140,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av anstalt för själsligt abnormalt manliga skyddshemselever m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 1,140,000 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

72:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 85, sid. 199—212) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för medicinalstyrelsen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Medicinalstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 650,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 508,600 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att för handhavande av den matrikelföring, som nu åligger ombudsmannen, inrättas en ordinarie kanslibiträdestjänst i lönegraden A 7.

Under posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, hava beräknats *dels* 6,500 kronor till en föredragande för ärenden rörande förebyggande mödra- och barnavård, *dels ock* 4,200 kronor till envar av två medicinalrådsassistenter avsedda, den ene för lasaretsbyrån och den andre för beredande av vissa rättspsykiatriska ärenden. Härjämte föreslås, att uppdraget som inspektör för sinnesslö- och epileptikervården förenas med befattningen som sinnessjuknämndens sekreterare samt att arvodet för inspektörsuppdraget höjes från 1,500 till 4,000 kronor för år. Slutligen beräknas en höjning av 500 kronor å delposten till arvoden och ersättningar åt det vetenskapliga rådet för att möjliggöra ökat anlåtande av rådets juridiska expert. Å andra sidan förutsättes arvodet till rådets representant för pediatrik och barnavård bortfalla.

Under posten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel för ökat biträde *dels* för skrivgöromål *dels ock* för expeditionsvaktgöromål med sammanlagt 4,000 kronor.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag inga andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling upptagit två likalydande motioner väckta, den ena, nr 98, inom

första kammaren av herr *G. Tamm m. fl.* och den andra, nr 169, inom andra kammaren av herr *G. Liedberg m. fl.*, vari hemställt, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära utredning och förslag rörande omorganisation av det civila veterinärväsendets ledning och centrala organisation.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 98.

Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en ordinarie kanslibiträdestjänst för handhavande av den matrikelföring, som för närvarande åligger ombudsmannen, finner sig utskottet böra tillstyrka. Detsamma gäller Kungl. Maj:ts förslag om beräknande av medel till ytterligare två medicinalrådsassistenter samt en föredragande för mödra- och barnavårdsärenden.

Utskottet.

I fråga om handhavandet av inspektionen över sinnesslö- och epileptiker-vården har, såsom i statsverkspropositionen erinrats, 1930 års riksdag i samband med anvisande av medel första gången till arvode åt sinnesslö-vårdsinspektören uttalat sin tveksamhet rörande lämpligheten av att skilja denna inspektion från inspektionen över sinnessjukvården ävensom förutsatt, att frågan om en centralisering av inspektionen över nu nämnda vårdgrenar skulle tagas under förnyat övervägande. För innevarande budgetår har ock hela ifrågavarande inspektionsverksamhet tillfälligtvis förenats i en hand.

På sätt föredragande departementschefen framhållit, har emellertid antalet vårdplatser inom såväl sinnessjukvården som sinnesslö- och epileptikervården under senare år avsevärt utökats, samtidigt som vården å de statliga sinnessjukhusen fått en mera krävande karaktär. Även andra omständigheter hava tillkommit, som göra det omöjligt för en person att i längden på ett tillfredsställande sätt handhava all denna inspektionsverksamhet. Under sådana förhållanden har utskottet funnit välbetänkt att, då tillfälle därtill nu erbjuder sig, låta försöksvis pröva den av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen att förena uppdraget som inspektör för sinnesslö- och epileptikervården med befattningen som sinnessjuknämndens sekreterare. Utskottet förordar alltså bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Kungl. Maj:ts förslag har ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran.

Vad härefter angår det i motionerna I: 98 och II: 169 framförda yrkandet om utredning och förslag rörande omorganisation av det civila veterinärväsendets ledning och centrala organisation, vill utskottet erinra om, att tidigare åtskilliga förslag härutinnan varit föremål för övervägande. Därvid har ifrågasatts, antingen att veterinärväsendet skulle överflyttas till lantbruksstyrelsens förvaltningsområde eller ock att åt ledningen av detsamma skulle i en eller annan form givas en mera självständig ställning, och har i sådant hänseende även spörsmålet om upprättandet av en särskild veterinärstyrelse framkommit. Sistnämnda anordning har nämligen redan genomförts i vissa av våra grannländer. Såsom motionärerna påpekat finnes anledning att nu till närmare omprövning upptaga frågan om den lämpligaste arbetsformen för veterinärväsendets ledning

icke blott med hänsyn till den mycket betydelsefulla uppgiften att förebygga mul- och klövsjukans spridning till och utbredning i landet utan även på grund av att vissa andra viktiga ärendens beredning efter hand tillagts veterinärväsendets ledning, t. ex. ordnandet av kampen mot nötkreatur-tuberkulosen och mot smittsam kastning bland husdjuren. Enligt vad utskottet inhämtat hava arbetsuppgifterna å medicinalstyrelsens veterinärbyrå blivit så omfattande, att där för närvarande sysselsättas sammanlagt tjugufem befattningshavare, av vilka nio hava veterinär utbildning. Antalet å byrån under 1938 handlagda ärenden hava uppgivits till i runt tal 114,000.

Om alltså det arbetsfält, som föreligger för det civila veterinärväsendets ledning, numera i hög grad utvidgats och kommit att ställa avsevärt ökade krav på denna ledning, måste man dock vid organisationsfrågans bedömande taga hänsyn till de utgifter, som äro förenade med en utvidgad förvaltningsapparat, och att en självständig styrelse kan komma att föranleda vissa merkostnader i förhållande till nuvarande organisationsform med den civila veterinära ledningen underordnad medicinalstyrelsen. Å andra sidan får icke förbises, att det här är fråga om bekämpandet av sjukdomar, som för vårt land medföra avsevärda utgifter, och att en i administrativt hänseende friare ledning av veterinärväsendet måhända kan, om den utrustas med lämpliga arbetskrafter, åstadkomma betydande besparingar för såväl djurägarna som det allmänna. Om man icke skulle finna en fullt självständig organisationsform vara den lämpligaste lösningen, kan man givetvis tänka sig, att sådana anordningar vidtoges, att veterinärväsendets ledning finge en mera självständig och ur arbetssynpunkt smidigare avpassad ställning inom ramen för ett nuvarande ämbetsverk. Möjligen kunna också kostnaderna för den administrativa ledningen därigenom i viss mån begränsas. Även andra lösningar kunna måhända ifrågakomma.

Samtliga de sålunda angivna synpunkterna och vad motionärerna i övrigt anfört bör enligt utskottets mening göras till föremål för en ingående och allsidig prövning. Utskottet tillstyrker därför, att en förutsättningslös utredning i ämnet kommer till stånd.

Under åberopande av det sålunda anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för medicinalstyrelsen:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
1 överinspektör för sinnessjukvården i riket	C 6
2 byråchefer	A 30
5 medicinalråd	A 30

Befattning	Lönegrad
1 statsinspektör över köttkontrollen i riket	A 29
3 byrådirektörer	A 28
1 kamrerare	A 24
1 konsulent	A 24
4 sekreterare	A 24
4 notarier	A 21
1 inspektris över sjuksköterskeväsendet	A 20
1 kansliskrivare	A 11
1 kassör	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
4 kanslibiträden	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
5 kontorsbiträden	A 4
1 skrivbiträde	A 2

Tjänstemän å övergångsstat.

1 byråveterinär	A 26
1 sekreterare (å medicinalbyrån)	A 26
1 kassör	A 21

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 medicinalråd	Eo 30
2 konsulenter	Eo 24
1 byråassistent	Eo 24

Anm. En av de å ordinarie stat upptagna sekreterartjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde sekreteraren kvarstår i tjänst;

b) godkänna följande avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	327,700
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	30,300
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	79,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal: a. Grundavlöningar m. m. ... kronor 164,700 b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	15,800
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	32,000
Summa förslagsanslag kronor		650,000;

c) till *Medicinalstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 650,000 kronor.

d) i anledning av motionerna I: 98 och II: 169 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t må föranstalta om en förutsättningslös utredning rörande det civila veterinärväsendets ledning och centrala organisation.

73:o) **Medicinalstyrelsen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, sid. 212 och 213), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

74:o) **Sinnessjuknämnden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 87, sid. 213—215) att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Sinnessjuknämnden: Avlöningar 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 19,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 17,800 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår, att ledamot och suppleant, som i anledning av sammanträde med nämnden nödgas avstå lön å befattning i statens tjänst, erhåller ersättning för mistade löneförmåner. I övrigt innehåller Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringen för icke-ordinarie personal.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	15,000	
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	3,400	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	300	» 3,700
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»		300
		<hr/>	
		Summa förslagsanslag kronor 19,000;	

b) till *Sinnessjuknämnden: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 19,000 kronor.

75:o) **Sinnessjuknämnden: Omkostnader. Svenska farmakopékommittén.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 88 och 89, sid. 216—218)

och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp för ifrågavarande ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Sinnessjuknämnden: Omkostnader* ett förslagsanslag av 3,000 kronor;

b) till *Svenska farmakopékommittén* ett anslag av 10,000 kronor.

76:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90, sid. 218—228) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens bakteriologiska laboratorium, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för samma laboratorium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 310,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 232,000 kronor.

För nästa budgetår föreslår Kungl. Maj:t, att medel beräknas för nyanställande av ett laboratoriebiträde å den diagnostiska avdelningen och två laboratoriebiträden å den serologiska avdelningen, samtliga tre i egenskap av e. o. befattningshavare i 6:e lönegraden. Vidare föreslås, att den gemensamma personalen förstärkes med *dels* ett e. o. stallbiträde i 5:e lönegraden, *dels* ock två e. o. biträden i 2:a lönegraden, avsedda det ena för substratavdelningen och det andra för inpackning av serumförsändelser m. m.

Kungl. Maj:t förutsätter tillika, att därest från svensk sida föreslaget samarbete mellan de nordiska länderna rörande tillverkning och försäljning av sera icke leder till positivt resultat, Kungl. Maj:t skall äga att till laboratoriets förfogande ställa erforderliga medel för tillverkning av sera mot lunginflammation.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare.

Av statsverkspropositionen framgår bland annat, att departementschefen ansett tidpunkten vara inne för att undersöka möjligheterna för åvägbringande av ett reglerat samarbete mellan nordens länder i fråga om tillverkning och försäljning av sera. Åtgärder hava ock vidtagits för att inhämta de övriga nordiska regeringarnas principiella uppfattning i ämnet, därvid betonats vikten av att erforderliga undersökningar komme till stånd inom en näraliggande framtid. Under hänvisning härtill har departementschefen icke ansett sig böra till slutlig prövning upptaga ett av laboratoriets föreståndare framlagt och av medicinalstyrelsen tillstyrkt förslag om utvidgning av laboratoriets verksamhet för beredande av sera mot lunginflammation, ehuru departementschefen funnit uppslaget i och för sig beaktansvärt. Skulle förberörda undersökningar icke leda till positivt resultat, förutsätter departementschefen, att Kungl. Maj:t må, därest riksdagen icke däremot

Utskottet.

framställer erinran, ställa erforderliga medel till laboratoriets förfogande för igångsättande av dylik serumtillverkning under nästa budgetår.

Jämväl utskottet finner skäl tala för att frågan om en reglerad samverkan mellan de nordiska länderna å förevarande område göres till föremål för närmare överbäggande. Utskottet har ock inhämtat, att principiellt tillstyrkande svar hittills ingått från två av de tillfräggade länderna ävensom att departementschefen träffat anstalter för att snarast möjligt få till stånd en konferens för fortsatt beredning av frågan. Vid sådant förhållande synes det utskottet motiverat, att med prövning av det föreliggande förslaget om utvidgning av laboratoriets verksamhet tills vidare anstår. Utskottet har ej heller något att erinra mot att, därest berörda underhandlingar icke skulle leda till positivt resultat, Kungl. Maj:t ställer erforderliga medel till förfogande för beredande under nästa budgetår av sera mot lunginflammation. Utskottet utgår därvid från att endast icke-ordinarie personal anställas för ändamålet.

Under åberopande härav och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens bakteriologiska laboratorium:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 föreståndare		B 1
2 laboratorer och avdelningsföreståndare		A 28
2 förste laboratoriebiträden		A 11
2 preparatorer		A 10
1 laboratoriebiträde		A 9
1 maskinist		A 8
1 stallförman		A 8
1 laboratoriebiträde		A 7
2 laboratoriebiträden		A 6
1 vaktmästare, tillika chaufför		A 6
1 gårdskarll		A 5
4 stallbiträden		A 5
1 kontorsbiträde		A 4
1 skrivbiträde		A 2

•

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

2 laboratorer	Eo 24
1 kassör och redogörare	Eo 21;

b) godkänna följande avlösningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 115,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 53,100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 127,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 14,900

Summa förslagsanslag kronor 310,000;

c) till *Statens bakteriologiska laboratorium*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 310,000 kronor.

77:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, sid. 228—231), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 54,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bakteriologiska laboratorium*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 350,000 kronor.

78:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92, sid. 232—234) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens rättskemiska laboratorium, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för samma laboratorium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens rättskemiska laboratorium: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 55,200 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 44,200 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att befattningen som laborator å extra stat i 24:e lönegraden förändras till en e. o. befattning i 26:e lönegraden. I övrigt föreslås inga andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens rättskemiska laboratorium:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 föreståndare		A 30
1 vaktmästare		A 7
Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e.		
1 laborator		Eo 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för nämnda laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	16,900
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	6,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	27,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	2,000
	»	29,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2,800
Summa förslagsanslag		kronor 55,200;

c) till *Statens rättskemiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 55,200 kronor.

79:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93, sid. 234 och 235), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 18,000 kronor.

80:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, sid. 235—238), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens farmaceutiska laboratorium:

Personalförteckning.

Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
2 laboratorer och avdelningsföreståndare		A 28
2 förste laboratoriebiträden		A 11
1 laboratoriebiträde		A 7
1 laboratoriebiträde		A 6
1 vaktmästare		A 5
1 kontorsbiträde		A 4;

Anm. En av laboratorerna och avdelningsföreståndarna förordnas att mot särskilt arvode tjänstgöra såsom föreståndare för laboratoriet i dess helhet.

b) godkänna följande avlöningsstat för laboratoriet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 49,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 23,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 14,800
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 1,500 » 16,300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4,000

Summa förslagsanslag kronor 92,800;

c) till *Statens farmaceutiska laboratorium*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 92,800 kronor.

81:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, sid. 238) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens farmaceutiska laboratorium*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

82:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar. Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 96 och 97, sid. 238 och 239) avger utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

83:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98, sid. 239—241), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: *Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 32,000 kronor.

84:o) **Bidrag till extra provinsialläkares avlöning m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 99, sid. 241) avger utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

85:o) **Resestipendier åt vissa läkare.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 100, sid. 241 och 242) att till Resestipendier åt vissa läkare för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 6,000 kronor.

Riksdagen har tidigare beviljat särskilda medel till resestipendier åt vissa kategorier läkare. För vart och ett av budgetåren 1928/29—1931/32 utgick sålunda för ändamålet ett anslag å 12,000 kronor. Därefter hava medel icke anvisats för ändamålet.

För nästa budgetår föreslås, att stipendiemedel åter anvisas, därvid stipendier förutsättas skola i första hand utgå till i statens tjänst anställda läkare med belopp ej överstigande 700 kronor för envar. Studieresa skall omfatta en tid av minst 1 månad.

Utskottet.

Utskottet finner i likhet med departementschefen skäl tala för att under nästa budgetår åter möjliggöres utdelandet av ett mindre antal stipendier av det slag, varom här är fråga. Med hänsyn härtill och då Kungl. Maj:ts förslag i fråga om grunderna icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier åt vissa läkare* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 6,000 kronor.

86:o) **Statens sinnessjukhus: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 101, sid. 243—254) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens sinnessjukhus, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tillvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens sinnessjukhus: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 21,600,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 15,840,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att å ordinarie stat uppföras 8 nya översköterskebefattningar (A 6), 1 maskinistbefattning av 2:a klass (A 8) samt 1 hantverkarebefattning (A 6) ävensom att nuvarande befattningar som »närmaste biträde» till köksförestånderska, bageriförestånderska och tvättförestånderska erhålla den ändrade benämningen »biträdande» köksförestånderska, bageriförestånderska och tvättförestånderska. Tillika förutskickas, att den psykiatriska kliniken vid karolinska sjukhuset vid Norrbacka beräknas kunna tagas i bruk omkring den 1 februari 1940 och att därvid överläkaren jämte viss annan ordinarie personal förutsättas bliva överflyttad från psykiatriska sjukhuset i Stockholm till den nya kliniken, medförande en kostnadsminskning av omkring 50,000 kronor.

Under posten till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel för dels 6 e. o. andre läkare i 26:e lönegraden, 4 extra läkare, 6 e. o. skötare och 10 e. o. sköterskor, avsedda för bedrivande av försöksverksamhet med insulinbehandling av schizofreni, dels ock 37 e. o. skötare och 37 e. o. sköterskor

för att tillgodose ökat personalbehov i samband med utvidgning av vissa vårdavdelningar eller förändring av deras karaktär. Härjämte äskas medel för ytterligare två föreständerskor för hjälpverksamheten samt en arbetsföreständerska, medan å andra sidan en föreständerska för hjälpverksamheten och viss ekonomipersonal förutsättas bli överflyttade å karolinska sjukhusets stat i samband med öppnandet av psykiatriska kliniken därstädes. Slutligen föreslås en höjning av ifrågavarande anslagspost med 520,000 kronor på grund av dels riksdagens beslut om genomförandet av 48 timmars arbetstid vid sinnessjukhusen från och med den 1 januari 1939, dels ock belastningen å denna post för sistförflutna budgetår.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare.

Av statsverkspropositionen framgår, att vissa innehavare av de föreslagna ordinarie översköterskebefattningarna skola fungera som förmän för nattvakter, vilka tjänstgöra å sjukavdelning. Då anställandet av särskild personal för detta ändamål synes utskottet vara av behovet påkallat, anser sig utskottet böra förorda bifall till Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Utskottet tillstyrker ock Kungl. Maj:ts förslag beträffande övriga ordinarie befattningshavare.

Utskottet.

Vad föredragande departementschefen anfört rörande hittills vunna resultat av insulinbehandling mot schizofreni finner utskottet vidare fullt motivera, att fortsatt försöksverksamhet på detta område bedrivs under nästa budgetår i den omfattning, departementschefen angivit. Då utskottet ej heller har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens sinnessjukhus:

Befattning	Personalförteckning.	
	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
<i>I. Läkarpersonal.</i>		
15 överläkare av 1:a klass		A 29
18 förste läkare		A 28
6 överläkare av 2:a klass		A 28
19 överläkare av 3:e klass		A 27
37 andre läkare		A 26
<i>II. Kontorspersonal.</i>		
4 sysslomän av 1:a klass		A 24
10 sysslomän av 2:a klass		A 22
9 sysslomän av 3:e klass		A 21
17 bokhållare		A 15

Befattning	Lönegrad
23 kassörer	A 11
14 kameralbiträden	A 8
15 kanslibiträden	A 7
6 kontorsbiträden	A 4

III. Sjukvårdspersonal.

20 uppsyningsmän av 1:a klass	A 14
32 förestånderskor av 1:a klass	A 12
17 uppsyningsmän av 2:a klass	A 10
158 överskötare	A 8
40 förestånderskor av 2:a klass	A 7
1,068 skötare	A 6
351 översköterskor	A 6
1,306 sköterskor	A 3

IV. Ekonomipersonal.

14 maskinmästare av 1:a klass	A 14
8 maskinmästare av 2:a klass	A 12
8 befallningsmän	A 10
37 hantverksföreståndare av 1:a klass	A 10
19 maskinister av 1:a klass	A 10
19 trädgårdsmästare	A 10
116 hantverksföreståndare av 2:a klass	A 8
25 maskinister av 2:a klass	A 8
16 köksförestånderskor av 1:a klass	A 7
12 magasinsföreståndare	A 7
23 arbetsförestånderskor	A 6
13 bageriförestånderskor	A 6
10 chaufförer	A 6
13 eldare av 1:a klass	A 6
8 förmän i trädgård och jordbruk	A 6
101 hantverkare	A 6
7 köksförestånderskor av 2:a klass	A 6
23 post- och stadsbud	A 6
18 tvättförestånderskor av 1:a klass	A 6
96 eldare av 2:a klass	A 5
28 föreståndare i stall, ladugård och svinstall	A 5
18 biträdande köksförestånderskor	A 5
23 yttre nattvakter	A 5
9 biträdande bageriförestånderskor	A 3
4 tvättförestånderskor av 2:a klass	A 3
17 biträdande tvättförestånderskor	A 3
41 sömmerskor eller väverskor	A 3

Befattning

Lönegrad

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

14 andre läkare Eo 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 13,650,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 95,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 6,650,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1,205,000
<u>Summa förslagsanslag kronor 21,600,000;</u>	

c) till *Statens sinnessjukhus: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 21,600,000 kronor.

87:o) **Statens sinnessjukhus: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102, sid. 254—257), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 750,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sinnessjukhus: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 11,500,000 kronor.

88:o) **Utrustning av nya sinnessjukhus.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, sid. 257—259), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 250,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustning av nya sinnessjukhus* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 350,000 kronor.

89:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund. Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 104 och 105, sid. 259—262), vilka i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebära en höjning med respektive 5,000 och 500,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund* 180,000 kronor,
 b) till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* 4,200,000 kronor.

90:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 106, sid. 262—266) att

dels medgiva, att Blekinge läns landsting må — utöver det antal vårdplatser, för vilket statsbidrag kan utgå enligt gällande bestämmelser — äga åtnjuta statsbidrag för anordnande av ytterligare 53 vårdplatser vid landstingets vårdhem i Ronneby;

dels föreskriva, att beträffande detta bidrag skola i övrigt gälla de för byggnadsbidrag till vårdhem för lättskötta sinnessjuka stadgade grunder ävensom de närmare villkor, vilka kunna av Kungl. Maj:t bestämmas;

dels ock till bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 550,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 300,000 kronor.

Utskottet.

Med hänsyn till den starka frekvens av vårdbehövande sinnessjuka, som påvisats i Blekinge län, vill utskottet icke motsätta sig, att landstinget därstädes tillerkännes statsbidrag för angivet antal vårdplatser utöver den eljest medgivna kvoten av en plats per 1,000 invånare. Sannolikheten talar emellertid för att frekvensen av hithörande sjukdomar även inom andra län kan vara så stor, att den bör berättiga till statsbidrag för ett större antal platser å vårdhem för lättskötta sinnessjuka, än gällande bestämmelser medgiva. Utskottet förutsätter därför, att, sedan den av departementschefen berörda inventeringen av antalet sinnessjuka och sinnesabnorma i landet verkstälts, frågan om en generell uppmjukning av bestämmelserna i förevarande hänseende göras till föremål för omprövning och att för riksdagen framlägges det förslag i ämnet, vartill omprövningen må kunna föranleda.

Under åberopande härav och då beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att Blekinge läns landsting må — utöver det antal vårdplatser, för vilket statsbidrag kan utgå enligt gällande bestämmelser — äga åtnjuta statsbidrag för anordnande av ytterligare 53 vårdplatser vid landstingets vårdhem i Ronneby;

b) föreskriva, att beträffande detta bidrag skola i övrigt gälla de för byggnadsbidrag till vårdhem för lättskötta sinnessjuka stadgade grunder ävensom de närmare villkor, vilka kunna av Kungl. Maj:t bestämmas;

c) till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 550,000 kronor.

91:o) **Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107, sid. 266—268), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 100,000 kronor, och under hänvisning till vad utskottet under föregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att Blekinge läns landsting må — utöver det antal vårdplatser, för vilket statsbidrag kan utgå enligt gällande bestämmelser — äga åtnjuta statsbidrag för driften av ytterligare 53 vårdplatser vid landstingets vårdhem i Ronneby;

b) föreskriva, att beträffande detta bidrag skola i övrigt gälla de för driftbidrag till vårdhem för lättskötta sinnessjuka stadgade grunder;

c) till *Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

92:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 108, sid. 268—276) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 65,500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 35,600 kronor.

För nästa budgetår föreslår Kungl. Maj:t, att en reglering sker av befattningshavarnas löner i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som av 1938 års riksdag godkänts för befattningshavarna vid statens skyddshem, under iakttagande tillika av de nya avlöningsbestämmelser, som från och med nästa budgetår förutsättas bliva gällande för reglerade tjänster inom civilförvaltningen.

I anslutning härtill föreslår Kungl. Maj:t, att såsom tjänstemän å ordinarie stat uppföras en lärare i lönegraden A 19, en lärarinna i lönegraden A 18, tre arbetsledare i lönegraden A 10, två vårdare i lönegraden A 8 och en husmoder i lönegraden A 6. Föreståndaren och räkenskapsföraren vid anstalten föreslås däremot placerade såsom e. o. befattningshavare, den förre i 23:e lönegraden och den senare i 14:e lönegraden.

Under posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har beräknats medel, förutom till de nuvarande tjänstemän vid anstalten, å vilka de

föreslagna nya avlöningsbestämmelserna för icke-ordinarie befattningshavare skola tillämpas, jämväl till avlöning åt en lärare, två arbetsledare och två vårdare under ett halvt år, avsedda att anställas i samband med den utvidgning av anstalten, som av 1938 års riksdag beslutats. Härjämte har under denna post beräknats medel för vissa befattningshavare, vilkas avlöning anstalten skulle äga själv bestämma.

Vid anslagsberäkningen har Kungl. Maj:t utgått från att arbetstiden för hithörande personal skall från och med nästa budgetår utgöra högst 48 timmar per vecka.

Utskottet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna löneregleringen för anstaltens personal synes utskottet i stort sett väl avvägd. Utskottet anser sig därför kunna tillstyrka bifall till densamma. Utskottet har ej heller något att erinra mot att medel beräknas för avlöning under ett halvt år till fem extra ordinarie befattningshavare, avsedda att anställas, då den av 1938 års riksdag beslutade utvidgningen av anstalten färdigställts.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad.
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 lärare		A 19
1 lärarinna		A 18
3 arbetsledare		A 10
2 vårdare		A 8
1 husmoder		A 6

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e.

1 föreståndare Eo 23;

b) godkänna följande avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	32,700
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	25,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	3,000
	»	28,200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3,400

Summa förslagsanslag kronor 65,500;

c) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 65,500 kronor.

93:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109, sid. 277—279) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

94:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 110, sid. 279—285) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, *dels* godkänna följande avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 38,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 20,100 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår nu, att anstaltspersonalens avlöningsförmåner regleras i huvudsak i överensstämmelse med de grunder, som av 1938 års riksdag godkänts beträffande den statliga skyddshemspersonalen, under iakttagande tillika av de nya avlöningsbestämmelser, som från och med nästa budgetår förutsättas skola gälla för reglerade befattningar inom civilförvaltningen.

I anslutning härtill föreslår Kungl. Maj:t, att å ordinarie stat uppföres en föreståndarinna i lönegraden A 19 och två lärarinnor i kvinnlig slöjd i lönegraden A 15. Vidare har under posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknats medel för en e. o. ämneslärarinna, en e. o. kokerska och en kvinnlig vaktmästare ävensom för vissa befattningshavare, vilkas avlöning anstalten själv skulle äga bestämma. Arbetstiden för hithörande personal beräknas från och med den 1 juli 1939 utgöra högst 48 timmar per vecka.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 föreståndarinna	A 19
2 lärarinnor i kvinnlig slöjd	A 15;

b) godkänna följande avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 18,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 1,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 16,100
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 900 » 17,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1,500
Summa förslagsanslag kronor 38,000;	

c) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 38,000 kronor.

95:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Majts förslag (punkt 111, sid. 285 och 286) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 25,800 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagens må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 23,700 kronor.

96:o) **Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Majts förslag (punkt 112, sid. 286 och 287), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 50,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,125,000 kronor.

97:o) **Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Majts förslag (punkt 113, sid. 287), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 60,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,090,000 kronor.

98:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 114. sid. 287—295) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens anstalt för fallandesjuka, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för anstalten, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 335,000 kronor.

Vid 1938 års riksdag framlades förslag angående statens övertagande av Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka från och med den 1 juli 1939 (prop. nr 89). I samband därmed uppdrogos även preliminära grunder för anstaltens blivande organisation, vilka av riksdagen i huvudsak godtogos.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag ansluter sig i allt väsentligt till nyssnämnda preliminära grunder, dock att överläkaren uppflyttas från 27:e till 28:e lönegraden och att samtliga 7 lärarinnor placeras i 11:e lönegraden med rätt för »första lärarinnan» att åtnjuta ett tilläggsarvode å 500 kronor. I det preliminära förslaget hade första lärarinnan placerats i 12:e lönegraden och de övriga i 10:e lönegraden. Vidare hava å personalförteckningen upptagits 4 sömmerskor eller väverskor, vilka av förbiseende icke medtagits i det preliminära förslaget.

Beträffande löneklassplaceringen av de befattningshavare, som med stöd av avtalet komma att övergå i statstjänst, har Kungl. Maj:t i princip utgått från att den tidigare anställningstiden vid anstalten må räknas dem till godo. I övrigt hava vid anslagsberäkningen tillämpats de nya avlöningsbestämmelser, som från och med nästa budgetår förutsatts skola gälla för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare inom civilförvaltningen.

Slutligen har föreslagits, att vårdavgiften för de sjuka skall liksom hittills utgå med 1,000 kronor för år; i det preliminära förslaget hade motsvarande avgift beräknats nedsatt till 1 krona 50 öre för vård dag eller till ungefär 550 kronor för år.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehåft

dels en inom första kammaren av herr *G. Strömberg m. fl.* väckt motion, nr 132, vari hemställts, att riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts förslag rörande vårdavgift vid Vilhelmsro epileptikeranstalt, att den för där intagna, som ännu ej uppnått 16 års ålder, sättes till 400 kronor om året,

dels ock en inom andra kammaren av herrar *V. Hedlund* och *O. Werner* i Höjen väckt motion, nr 213, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att vårdavgiften vid Vilhelmsro epileptikeranstalt sättes till 400 kronor om året för där intagna, som äro under 16 år, och att vårdavgiften för intagna, som uppnått denna ålder, skall utgå med så stort belopp därutöver, som motsvarar det invaliditetsunderstöd, till vilket var och en av dem är berättigad med hänsyn till hemortens dyrtidsgruppering.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet.

Av ovan lämnade redogörelse framgår, att Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag beträffande anstaltens organisation i allt väsentligt ansluter sig till det preliminära förslag i ämnet, som framlagts för och i sina huvuddrag godtagits av 1938 års riksdag. Vid sådant förhållande och då bärande skäl för avvikelser synes utskottet hava anförts på de punkter, där det slutliga förslaget skiljer sig från den preliminärt förordade organisationen, anser sig utskottet böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag i nu föreliggande skick.

Vad härefter angår vårdavgiftens storlek, har utskottet icke kunnat undgå att finna de i motionerna I: 132 och II: 213 anförda skälen för en sänkning av denna avgift, i vad den avser å anstalten intagna barn under 16 år, övertygande. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionerna i denna del. I konsekvens härmed bör enligt utskottets mening jämväl avgiften för epileptiska barn å statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa gossar och flickor, vilken för närvarande utgår med 800 kronor för år, sänkas till 400 kronor eller till samma belopp, som erlägges för övriga där intagna elever. Utskottet anser sig så mycket hellre böra förorda en sådan åtgärd, som å dessa anstalter endast ett fåtal epileptiska barn pläga vara intagna och åtgärden alltså ur statsekonomisk synpunkt är av underordnad betydelse.

Däremot synes utskottet mindre lämpligt att nu vidtaga någon sänkning av vårdavgiften för vuxna epileptiker, som intagas å anstalten. På sätt i statsverkspropositionen framhållits, skulle en sådan åtgärd inverka hämmande på möjligheterna att vid behov evakuera ifrågavarande patienter till enskilda anstalter och därmed även på anstaltens möjligheter att fullgöra sin uppgift som undersöknings- och observationssjukhus för kvinnliga fallandesjuka. Med hänsyn härtill och då frågan om en sänkning av vårdavgiften vid de enskilda anstalterna för närvarande är beroende på Kungl. Maj:ts prövning, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till det i motionen II: 213 framförda yrkandet i nu angivet hänseende.

Vid bifall till vad utskottet ovan förordat bör den i riksstatsförslaget för nästa budgetår under inkomsttiteln »Inkomster vid Statens epileptikeranstalt» upptagna posten å 250,000 kronor nedsättas med 50,000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I:o) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser anstaltens organisation,

a) godkänna följande personalförteckning för statens anstalt för fallandesjuka, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
	<i>I. Läkarpersonal.</i>	
1 överläkare av 2:a klass		A 28
	<i>II. Lärarpersonal.</i>	
7 lärarinnor		A 11
1 slöjdlärare		A 10

Befattning	Lönegrad
<i>III. Kontorspersonal.</i>	
1 syssloman av 3:e klass	A 21
1 kassör	A 11
1 kontorsbiträde	A 4
<i>IV. Sjukvårdspersonal.</i>	
1 förestånderska av 1:a klass	A 12
1 » » 2:a »	A 7
3 skötare	A 6
5 översköterskor	A 6
20 sköterskor	A 3
<i>V. Ekonomipersonal.</i>	
1 maskinist av 1:a klass	A 10
1 trädgårdsmästare	A 10
1 arbetsförestånderska	A 6
1 förman i jordbruk	A 6
1 hantverkare	A 6
1 köksförestånderska av 2:a klass	A 6
2 eldare av 2:a klass	A 5
1 tvättförestånderska av 2:a klass	A 3
4 sömmerskor eller väverskor	A 3;

b) godkänna följande avlöningsstat för anstalten, att tilllämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 205,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 2,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 96,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m. <i>förslagsvis</i>	» 14,000 » 110,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 17,600

Summa förslagsanslag kronor 335,000;

c) till *Statens anstalt för fallandesjuka*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 335,000 kronor;

II:o) i anledning av motionerna I: 132 och II: 213 besluta, att vårdavgiften vid statens anstalt för fallandesjuka ävensom statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa gossar och flickor icke må för barn under 16 år uttagas med högre belopp än 400 kronor för år;

III:o) att motionen II: 213, i vad den avser sänkning av vårdavgiften för fallandesjuka, som fyllt 16 år, icke må vinna riksdagens bifall.

99:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115, sid. 295 och 296) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 155,000 kronor.

100:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Kungl. Maj:tt har föreslagit riksdagen (punkt 116, sid. 296 och 297) att

dels medgiva, att till svenska diakonanstalten må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — för tiden från och med den 1 juli 1939 till och med den 30 juni 1940 utgå ett extra statsbidrag med högst 8,000 kronor för en vid Berga vårdhem för fallandesjuka män anordnad klinisk undersökningsavdelning, på villkor att vid densamma mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för sinnesslövarden må meddela;

dels ock till Bidrag till epileptikeranstalter för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 250,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 320,000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna sänkningen hänför sig till förstatligandet av Vilhelmsroanstalten.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *R. Wagnsson* väckt motion, nr 131, vari hemställts, att riksdagen ville besluta begära sådan ändring i kungörelsen angående statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, och vid epileptikeranstalter, att däri intagna bestämmelse om statsbidrag till kontrollerad familjevård för sinnesslöa må gälla även beträffande kontrollerad familjevård för fallandesjuka.

Beträffande de skäl, motionären anført till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Jämlikt gällande bestämmelser utgår statsbidrag till arbetshem, som anordnar kontrollerad familjevård för sinnesslöa, med belopp motsvarande hemmets kostnad för sålunda utackorderad, dock högst med 90 kronor för var och en av det antal, som i medeltal för dag under halvåret utackorderats från hemmet. För utackordering av fallandesjuka utgår däremot icke statsbidrag.

På sätt i motionen I: 131 närmare utvecklats, har emellertid den moderna epilepsibehandlingen under senare år medfört ett behov av organiserad familjevård för fallandesjuka, vilket tidigare icke förelegat. Det synes utskottet under sådana förhållanden rimligt, att staten, liksom nu sker be-

träffande de sinnesslöa, genom bidrag underlättar möjligheterna för anordnande av sådan vård, helst som därigenom ytterligare ett antal fallandesjuka kan beredas plats å anstalterna. Utskottet vill därför i anslutning till motionen förorda, att statsbidrag må utgå jämväl för familjevård av fallandesjuka, i den mån så är av behovet påkallat. Då det synes böra ankomma på Kungl. Maj:t att närmare pröva, efter vilka grunder statsbidrag till ifrågavarande ändamål må utgå, får utskottet föreslå, att frågan där-om hänskjutes till Kungl. Maj:ts övervägande.

Under återopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att till svenska diakonanstalten må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — för tiden från och med den 1 juli 1939 till och med den 30 juni 1940 utgå ett extra statsbidrag med högst 8,000 kronor för en vid Berga vårdhem för fallandesjuka män anordnad klinisk undersökningsavdelning, på villkor att vid densamma mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för sinnesslövärderna må meddela,

b) till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 250,000 kronor,

c) i anledning av motionen I:131 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville överväga, efter vilka grunder statsbidrag till familjevård för fallandesjuka må utgå, samt för 1940 års riksdag framlägga det förslag, vartill prövningen må föranleda.

101:o) **Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117, sid. 297 och 298) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

102:o) **Järvsö sjukhus för spetälska: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 118, sid. 298—300) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 6,800 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för Järvsö sjukhus för spetälska, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor 1,550
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 3,900
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	» 950 » 4,850
<hr/>	
Summa förslagsanslag kronor 6,400;	

b) till *Järvsö sjukhus för spetälska*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 6,400 kronor.

103:o) **Järvsö sjukhus för spetälska: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119, sid. 300 och 301) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 13,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Järvsö sjukhus för spetälska: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 10,500 kronor.

104:o) **Vissa bidrag till lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 120, sid 301) och under erinran, att sammæ belopp som det nu åskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa bidrag till lasarett m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 15,800 kronor.

105:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 121, sid. 301—309) att

I. medgiva, att bidrag må av Kungl. Maj:t beviljas,

dels föreningen kustsanatoriet Apelviken för ombyggnad och utrustning av paviljong VI i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag intill ett belopp av högst 299,000 kronor,

dels stiftelsen Solhem i Borås för uppförande och utrustning av ett bostadshus för personalen vid stiftelsens tuberkulossjukhus samt för anordnande av stängsel kring sjukhusets tomt m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag intill ett belopp av högst 143,000 kronor,

dels Blekinge läns landsting för anordnande av ytterligare 58 vårdplatser vid läns-sanatoriet i Fur med 2,500 kronor per plats, dock att sammanlagda bidraget icke må överstiga de verkliga kostnaderna för vårdplatsernas anordnande;

II. föreskriva, att beträffande de under I. avsedda bidragen skola eljest i tillämpliga delar gälla de för byggnadsbidrag till tuberkulossjukvårdsanstalter i allmänhet stadgade grunder ävensom de närmare villkor, som kunna av Kungl. Maj:t bestämmas;

III. till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 585,000 kronor.

Förevarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 370,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner väckta, den ena, nr 200, inom första kammaren av herrar *R. Berg* och *N. Swartling* och den andra, nr 116, inom andra kammaren av herr *A. Törnkvist m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte medgiva, att bidrag må av Kungl. Maj:t beviljas Blekinge läns landsting för anordnande av ytterligare 58 platser vid länssanatoriet i Fur med 3,000 kronor per plats, dock att sammanlagda bidraget icke finge överstiga de verkliga kostnaderna för vårdplatsernas anordnande.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen II: 116.

Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av medel till vissa byggnadsarbeten m. m. vid Apelvikens kustsanatorium och Solhems tuberkulossjukhus har icke givit utskottet anledning till erinran. Med hänsyn till den relativt höga tuberkulosdödlighet, som påvisats i Blekinge län, har utskottet ock funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av ett med 500 kronor förhöjt statsbidrag till 58 vårdplatser vid länets sanatorium i Fur. Däremot har utskottet, i likhet med föredragande departementschefen, icke ansett förhållandena motivera, att Blekinge läns landsting tillerkännes någon ytterligare förhöjning av statsbidraget för ifrågavarande vårdplatser. Utskottet kan alltså icke förorda bifall till det i motionerna I: 200 och II: 116 framförda yrkandet i sådant hänseende.

Utskottet.

Under återopande härav och då Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet för nästa budgetår icke föranleder erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 200 och II: 116, må

I. medgiva, att bidrag må av Kungl. Maj:t beviljas,

a) föreningen kustsanatoriet Apelviken för ombyggnad och utrustning av paviljong VI i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag intill ett belopp av högst 299,000 kronor,

b) stiftelsen Solhem i Borås för uppförande och utrustning av ett bostadshus för personalen vid stiftelsens tuberkulossjukhus samt för anordnande av stängsel kring sjukhusets tomt m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag intill ett belopp av högst 143,000 kronor,

c) Blekinge läns landsting för anordnande av ytterligare 58 vårdplatser vid länssanatoriet i Fur med 2,500 kronor per plats, dock att sammanlagda bidraget icke må överstiga de verkliga kostnaderna för vårdplatsernas anordnande;

II. föreskriva, att beträffande de under I. avsedda bidragen skola eljest i tillämpliga delar gälla de för byggnadsbidrag till tuberkulossjukvårdsanstalter i allmänhet stadgade grunder ävensom de närmare villkor, som kunna av Kungl. Maj:t bestämmas;

III. till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 585,000 kronor.

106:o) **Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 122, sid. 309—316) jämte två i samband därmed väckta motioner avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

107:o) **Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123, sid. 316—318), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 100,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,250,000 kronor.

108:o) **Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124, sid. 318—320) att *dels* godkänna de ändrade grunder för bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939, *dels ock* till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna*, för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 65,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 60,000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår, att statsbidrag må — i motsats till hittills — utgå jämväl för hemtransport av patienter, som avlidit å kustsanatorium, vanförestanstalt eller radiumanstalt i samtliga fall, där statsbidrag enligt gällande bestämmelser kunnat utgå för patientens resa från anstalten, om patienten fortfarande varit vid liv.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet tillstyrker alltså, att statsbidrag må utgå jämväl för hemtransport av personer, som avlidit å kustsanatorium, vanförestanstalt eller anstalt för radiumbehandling i de fall, som föredragande departementschefen angivit.

I vad Kungl. Maj:ts förslag avser bidrag för hemtransport av patienter från radium- och vanförestalter gör utskottet hemställa under vederbörande anslagspunkter. Här hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna de ändrade grunder för bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 65,000 kronor.

109:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125, sid. 320 och 321) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

110:o) **Bidrag till driften av folksanatorierna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 126, sid. 321—323) att till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 185,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 100,000 kronor. Den föreslagna höjningen är avsedd att täcka brist för budgetåren 1937/38 och 1938/39.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 185,000 kronor.

111:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 127, sid. 323) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 45,000 kronor.

112:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128, sid. 323)

Bihang till riksdagens protokoll 1939. 6 saml. Nr 5.

670 39 5

och 324), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 150,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

113:o) **Bidrag till driften av epidemisjukhus.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 129, sid. 324—338) att *dels* godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till driften av epidemisjukhus, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 januari 1939, *dels ock* till Bidrag till driften av epidemisjukhus för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,300,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1,300,000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår, att från och med den 1 januari 1939 må utgå statsbidrag med 2 kronor för vård dag jämväl till driften av tillfälliga sjukvårdslokaler, därest desamma för ändamålet godkänts av vederbörande förste provinsialläkare eller i städer, där tillsynen över epidemivården författning enligt tillkommer med förste provinsialläkare jämställd stadsläkare, av medicinalstyrelsen. Statsbidrag förutsättes även kunna utgå för sådan beläggning av fasta epidemisjukhus, som överstiger den av medicinalstyrelsen såsom normal fastställda, i den mån hinder mött för anordnande eller drift av provisoriska epidemilokaler samt vederbörande förste provinsialläkare eller, i nyssberörda städer, medicinalstyrelsen anser sig kunna ur vårdsynpunkt godkänna densamma. Vid beräkandet av statsbidrag för såväl provisoriska vårdplatser som ökad beläggning av fasta epidemisjukhus skall avdrag ske för det antal vårdplatser, varmed antalet för normal beläggning godkända och för epidemisjukvård tillgängliga platser å fasta epidemisjukhus understiger 1 promille av befolkningen inom landstingsområde och 1½ promille av befolkningen i stad, som bildar eget epidemidistrikt.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag rörande ändrade grunder för statsbidrag till epidemisjukvården har närmast föranletts av en av 1938 års riksdag avlåten skrivelse i ämnet. Såvitt utskottet kan bedöma, hava ock de synpunkter, som däri framhållits, blivit i önskvärd omfattning tillgodosedda, samtidigt som förslaget lämnar utrymme för ett skäligt hänsynstagande till epidemidistriktens svårigheter vid inträffade större epidemier. Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Då beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår ej heller föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till driften av epidemisjukhus, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 januari 1939;

b) till *Bidrag till driften av epidemisjukhus* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,300,000 kronor.

114:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 130, sid. 338 och 339), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 15,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

115:o) **Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka. Bidrag till driften av Welanderhem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 131 och 132, sid. 339—341) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* 1,100,000 kronor;

b) till *Bidrag till driften av Welanderhem* 70,000 kronor.

116:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 133, sid. 341) att *dels* godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939, *dels ock* till Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 135,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 120,000 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 108:o) här ovan och då Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) till *Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 135,000 kronor.

117:o) **Bidrag till vanförestalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134, sid. 342—351), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 200,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att om och i den mån från och med den 1 januari 1938 tills vidare summan av statsbidraget och patientavgifterna icke skulle förslå till bestridande av de enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnaderna vid hithörande anstalter samt underskottet icke kan täckas med andra för ändamålet tillgängliga medel, Kungl. Maj:t må på därom av vederbörande förening gjord framställning bevilja det ytterligare bidrag, som kan finnas erforderligt;

b) till *Bidrag till vanförestalter* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,000,000 kronor.

118:o) **Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 135, sid. 351) att *dels* godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till resor för vanföra jämte vårdare, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939, *dels ock* till *Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 225,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 190,000 kronor.

Utskottet.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 108:o) här ovan och då Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till resor för vanföra jämte vårdare, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) till *Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 225,000 kronor.

119:o) **Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 136, sid. 351—353) att till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 33,000 kronor.

Från detta anslag utgår för närvarande statsbidrag till vanförestalterna i Stockholm, Göteborg, Hälsingborg och Härnösand med högst 6,000 kronor för varje anstalt, avsedda som bidrag till två kuratorer. För nästa budgetår föreslås, att statsbidraget höjes till 9,000 kronor för varje anstalt, utan att

en ökning av antalet kuratorer påfordras. Då statsbidraget utbetalas kvartalsvis i efterskott, kan anslagsbehovet för nästa budgetår begränsas till 33,000 kronor.

Lika med departementschefen finner utskottet skäl kunna anföras för en höjning av statsbidraget till ifrågavarande verksamhet. Det föreslagna beloppet per anstalt synes utskottet ock kunna godtagas. Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 33,000 kronor.

120:o) **Bidrag till Eugeniahemmet.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 137, sid. 353 och 354) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 110,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Eugeniahemmet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

121:o) **Vissa byggnadsarbeten vid Stockholms vanförestalts skolhem i Lidingö.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 138, sid. 354), vilket avser en utvidgning och modernisering av ifrågavarande skolhem, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid Stockholms vanförestalts skolhem i Lidingö* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 89,000 kronor.

122:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, sid. 355—357), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 50,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

123:o) **Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 140, sid. 357—362) att *dels* godkänna den ändring i grunderna för driftbidrag till förlossningsanstalter och väntehem, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939; *dels ock* till Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,525,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med samma belopp, som nu äskas, eller 1,525,000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser utgår statsbidrag endast under 10 dagar å förlossningsanstalt samt 15 dagar å väntehem. Som villkor för statsbidrag stadgas bland annat, att vårdavgift å allmän sal eller därmed likställt rum respektive vistelseavgift å väntehem icke må för patient från sjukvårdsområdet uttagas med högre belopp än 1 krona för dag och barnaföderska jämte barn ävensom att särskild förlossningsavgift icke må i något fall avkrävas barnaföderska. Såsom en komplettering härutinnan föreslår Kungl. Maj:t nu, att vårdavgiften respektive vistelseavgiften för tiden efter statsbidragets upphörande icke må överstiga den för andra patienter, tillhörande sjukvårdsområdet, för vård å lasarett respektive sjukstuga fastställda avgiften.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna den ändring i grunderna för driftbidrag till förlossningsanstalter och väntehem, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) till *Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,525,000 kronor.

124:o) **Viss ersättning till barnbördshuset i Lund m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, sid. 362) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 1,500 kronor.

125:o) **Statens institut för folkhälsan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 142, sid. 362—366) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens institut för folkhälsan, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för institutet, att tillämpas tillvidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens institut för folkhälsan: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 194,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 120,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjes med 9,000 kronor för beredande av arvode åt två assistenter, avsedda den ene för den allmänhygieniska avdelningen och den andre för den födoämneshygieniska avdelningen.

Vidare föreslås, att under posten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel för ytterligare två e. o. kontorsbiträden.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av lönergleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal samt av det förhållandet, att avlöning till flertalet befattningshavare beräknats utgå under allenast viss del av innevarande budgetår.

De av Kungl. Maj:t föreslagna nya befattningshavarna inrymmas samtliga i den plan för institutets verksamhet och organisation, som av 1938 års riksdag i sina huvuddrag godtagits, ehuru medel för desamma icke beräknats för innevarande budgetår. Vid sådant förhållande och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens institut för folkhälsan:

Personalförteckning.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning	Lönegrad
2 professorer	A 30
1 laborator och överlärare	A 28
2 laboratorer	A 26
1 förste aktuarie	A 26
1 förste avdelningsingenjör	A 24
1 förste laboratoriebiträde.....	A 11
1 kanslibiträde	A 7;

b) godkänna följande avlöningsstat för institutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	88,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t.....	»	32,300
3. Avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	33,000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. ..	kronor	30,000
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	3,500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	7,200

Summa förslagsanslag kronor 194,000;

c) till Statens institut för folkhälsan: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 194,000 kronor.

126:o) **Statens institut för folkhälsan: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143, sid. 366—368), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 30,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för folkhälsan: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

127:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144, sid. 368—370), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än dem, som betingas av lönergleringarna för ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för barnmorskeläroanstalterna:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
2 överlärare		A 28
2 barnmorskelärare		A 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för barnmorskeläroanstalterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

A. Barnmorskeläroanstalten i Stockholm.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 20,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Grundbelopp	kronor 3,900
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 250 » 4,150
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1,000
	Summa kronor 25,450

B. Barnmorskeläroanstalten i Göteborg.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 19,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Grundbelopp	kronor 3,900
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 250 » 4,150
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 1,000
	Summa kronor 24,550;

e) till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

128:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 145, sid. 370—372) att till Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 48,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 43,500 kronor.

Den för nästa budgetår föreslagna höjningen avser att bereda fri kost åt vissa elever vid barnmorskeläroanstalten i Göteborg under tiden intill dess ett mellan Kungl. Maj:t och Göteborgs stad träffat nytt avtal rörande barnmorskeundervisningen vid stadens barnbördshus träder i kraft, vilket beräknas kunna ske med 1940 års ingång. Vid anslagsberäkningen för innevarande budgetår förutsattes, att det nya avtalet skulle träda i kraft den 1 juli 1938 och att Göteborgs stad skulle tillhandahålla fri kost åt ifrågavarande elever.

Ehuru utskottet vid sin granskning av föreliggande förslag icke kunnat undgå intrycket, att den merutgift för statsverket, varom här är fråga, med iakttagande av större uppmärksamhet från vederbörande myndighets sida bort kunna undvikas, har utskottet dock med hänsyn till elevernas berättigade intressen funnit sig böra tillstyrka den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 48,000 kronor.

129:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146, sid. 373) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 15,400 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Repetitionskurser för barnmorskor* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

130:o) **Fortbildningskurser i barnavård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, sid. 373 och 374) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortbildningskurser i barnavård* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 6,500 kronor.

131:o) **Statens sjuksköterskeskola.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 148, sid. 374—379) att till Statens sjuksköterskeskola för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 24,000 kronor.

Ifrågavarande anslag avser att möjliggöra anordnandet av en statlig sjuksköterskeskola i provisorisk form under nästa budgetår, i avbidan på att

en permanent statlig skola hinner organiseras. Kostnaderna hava beräknats till 13,200 kronor för avlöningar, därav 7,800 kronor för en föreståndarinna med placering som e. o. befattningshavare i 17:e lönegraden och 5,400 kronor till lektionsarvoden. Omkostnaderna hava uppskattats till 10,800 kronor, därav 3,200 kronor för expenser och 7,600 kronor för övriga utgifter. För dessa kostnader beräknas kunna hållas två kurser om två månader med 30 elever i vardera kursen, därvid eleverna skulle utan avgift tillhandahållas kost, logi och tvätt.

Utskottet.

Den betydande utveckling, som till avsevärd del med anlitan- de av statsmedel under senare år ägt rum inom hälso- och sjukvården och som med all sannolikhet kan förväntas fortgå under åtskillig tid framåt, synes utskottet fullt motivera, att staten tager aktiv del i utbildningen av blivande sjuksköterskor genom inrättande av en egen skola. Därigenom skulle icke blott den rådande bristen på sjuksköterskor kunna snabbare avhjälpas utan även den fördelen vinnas, att statens speciella intressen beträffande sjuksköterskeutbildningen kunde beredas erforderligt utrymme utan intrång i den nuvarande utbildningsverksamheten. Utskottet ansluter sig alltså i princip till Kungl. Maj:ts förslag om upprättande av en permanent statlig sjuksköterskeskola, samtidigt som utskottet utgår från att denna skola icke skall lägga hinder i vägen för landstingen och andra huvudmän inom sjukvården att i samband med därför lämpade sjukhus bedriva den utbildningsverksamhet å området, som erfordras för sjukvårdens ändamålsenliga handhavande.

I betraktande av det trängande behov av vidgade utbildningsmöjligheter, som föreligger, finner sig utskottet ock böra tillstyrka, att åtgärder vidtagas för anordnande redan under nästa budgetår av en provisorisk statlig sjuksköterskeskola. Vad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Till frågan om den permanenta skolans organisation och praktiska utformning får utskottet tillfälle att återkomma i annat sammanhang. §

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 24,000 kronor.

132:o) **Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, sid. 379 och 380) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 12,500 kronor.

133:o) **Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, sid. 380 och 381),

vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 1,800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

134:o) **Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151, sid. 381—383), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 2,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

135:o) **Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, sid. 383 och 384) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,500,000 kronor.

136:o) **Bidrag till avlöning åt distriktssköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 153, sid. 384—387) att *dels* godkänna den ändring i grunderna för statsbidrag till distriktsvården, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 januari 1939, *dels* ock till *Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 650,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 450,000 kronor. Den för nästa budgetår påkallade höjningen hänför sig helt till den pågående utbyggnaden av distriktsvården.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om statsbidragsgrunderna innebär en ändring så till vida, att åt medicinalstyrelsen inrymmes möjlighet att meddela dispens från villkoret, att inom statsunderstödd distriktsvård anställd sköterska skall hava genomgått statens distriktssköterskeskola. Som förutsättning härför skall gälla, att vederbörande sjuksköterska vid ingången av år 1939 under minst 3 år i följd innehaft och alltjämt innehar en mot distriktsskötersketjänst svarande anställning samt förbinder sig att genomgå en av medicinalstyrelsen för ändamålet anordnad kompletteringskurs.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herrar *A. Andersson* och

G. V. Källman väckt motion, nr 68, vari hemställdt, att riksdagen vid behandlingen av förevarande anslagspunkt måtte besluta sådan ändring i grunderna för hithörande statsbidrag, att sköterska, som avses i Kungl. Maj:ts förslag, må kunna vinna anställning inom hela det landstingsområde, där hon under de tre senaste åren varit anställd.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Enligt vad utskottet under hand inhämtat, har Kungl. Maj:t med sitt förslag icke avsett, att dispensmöjligheten skulle begränsas till fortsatt anställning inom det distrikt, där sköterska, varom här är fråga, vid ingången av år 1939 varit verksam, utan åsyftat, att dispensrätten skulle omfatta alla fall, då sjuksköterska under angiven tid innehaft en mot distriktssköterska svarande anställning inom eller utom sjukvårdsområdet. Vid sådant förhållande torde någon åtgärd från riksdagens sida i anledning av motionen I: 68 icke vara påkallad.

Under åberopande härav och då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

I:o) att riksdagen må

a) godkänna den ändring i grunderna för statsbidrag till distriktsvården, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 januari 1939;

b) till *Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 650,000 kronor;

II:o) att motionen I: 68 må anses besvarad genom vad ovan utskottet anfört.

137:o) **Understödjande av dispensärverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 154, sid. 387—393) att

dels godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till dispensärverksamhet för tuberkulosens bekämpande, som av departementschefen förordats beträffande övergången till den nya organisationen;

dels medgiva, att statsbidrag må från och med kalenderåret 1939 utgå till Göteborgs förenade studentkårer för viss i samverkan med Göteborgs läkaresällskap organiserad dispensärverksamhet med 3 kronor för varje undersökt kårmedlem, dock högst med 2,000 kronor för år;

dels ock till Understödjande av dispensärverksamhet för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.¹

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 800,000 kronor. Den för nästa budgetår påkallade anslagshöjningen hänför sig i allt väsentligt till de nya grunder för statsbidrag till dispensärverksamheten, som godkändes av 1937 års riksdag.

Beträffande övergången till den nya organisationen föreslår Kungl. Maj:t den ändringen, att statsbidrag må fortsättningsvis utgå enligt förut gällande bestämmelser intill dess centraldispensär inrättats och länsplan för verksamheten vederbörligen godkänts, dock att, där centraldispensär tagits i bruk

innan länsplan godkänts, statsbidrag må kunna utgå enligt de nya grunderna, så framt ansökan om planens godkännande inkommit till medicinalstyrelsen före 1938 års ingång.

Vidare förordas en sådan övergångsbestämmelse, att skötersketjänst vid distriktsdispensär av typ II, vilken enligt nuvarande bestämmelser endast må innehavas av sköterska, som genomgått fullständig kurs vid statens distriktssköterskeskola, må jämväl innehavas av sjuksköterska, som vid 1937 års utgång antingen innehade dispensärskötersketjänst, till vilken statsbidrag utgick jämlikt förut gällande bestämmelser, eller ock varit behörig att enligt dessa bestämmelser innehava dylik befattning.

Slutligen föreslås, att statsbidrag må från och med kalenderåret 1939 utgå till Göteborgs förenade studentkårer för bland studenterna vid Göteborgs högskola, Chalmerska institutets högre avdelning och Göteborgs handels-högskola bedriven dispensärverksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med av 1938 års riksdag medgivna grunder för »studentdispensärerna» i Stockholm, Uppsala och Lund.

De av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i gällande grunder för hörande statsbidrag synas utskottet ägnade att på ett tillfredsställande sätt tillgodose berättigade krav i samband med övergången till den vid 1937 års riksdag beslutade nyordningen inom dispensärvården. Utskottet tillstyrker därför bifall till Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Utskottet.

Då föreliggande förslag ej heller i övrigt föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till dispensärverksamhet för tuberkulosens bekämpande, som av föredragande departementschefen förordats beträffande övergången till den nya organisationen;

b) medgiva, att statsbidrag må från och med kalenderåret 1939 utgå till Göteborgs förenade studentkårer för viss i samverkan med Göteborgs läkaresällskap organiserad dispensärverksamhet med 3 kronor för varje undersökt kårmedlem, dock högst med 2,000 kronor för år;

c) till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

138:o) **Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 155, sid. 393—396) att *dels* godkänna den ändring i grunderna för statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939, *dels ock* till Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 275,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 150,000 kronor, därav beräknats högst 30,000 kronor till inredning och utrustning av cen-

traler, förslagsvis 85,000 kronor till arvoden åt läkare och sköterskor m. fl. samt högst 35,000 kronor till upplysningsverksamhet.

Det för nästa budgetår föreslagna anslagsbeloppet har beräknats sålunda:

Bidrag till inredning och utrustning av centraler, <i>högst</i>	kronor	17,000
Bidrag till arvoden åt läkare och sköterskor m. fl., <i>förslagsvis</i>	»	200,000
Bidrag till resor för förebyggande barnavård, <i>förslagsvis</i>	»	25,000
Bidrag till upplysningsverksamhet, <i>högst</i>	»	33,000
		Summa kronor 275,000

Vidare har föreslagits en sådan ändring i statsbidragsgrunderna, att bidrag må vid behov kunna utgå för flera sköterskor eller barnmorskor vid varje central. Bidrag har hittills medgivits endast för en sköterska respektive barnmorska vid varje central.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna den ändring i grunderna för statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, som av föredragande departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) till *Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 275,000 kronor.

139:o) **Skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn.** Beträffande ifrågasvarande anslag (punkt 156, sid. 396 och 397) avger utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

140:o) **Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157, sid. 397 och 398), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 50,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

141:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m. Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 158 och 159, sid. 398—401), vilka ansluta sig till de grunder för statsbidrag till hithörande verksamhet, som godkänts av 1938 års riksdag, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till avlöningar för distriktstandläkare och distrikts-tandsköterskor m. m.* 300,000 kronor,

b) till *Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårds-kostnader* 50,000 kronor.

142:o) **Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 160, sid. 401 och 402), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 550,000 kronor.

143:o) **Skyddskoppypningen.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, sid. 402) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 100,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskoppypningen* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

144:o) **Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 162, sid. 402 och 403) att till Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 15,000 kronor.

Den för nästa budgetår föreslagna höjningen betingas därav, att från detta anslag förutsättes kunna gäldas kostnader för smärre utgifter i samband med smittsamma sjukdomars bekämpande, för vilka medel i annan ordning ej finnas tillgängliga.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling upptagit en inom andra kammaren av herr *O. Isacson m. fl.* väckt motion, nr 55, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om ersättning för förlust, som åsamkats vederbörande genom vidtagna isoleringsåtgärder, samt att för riksdagen måtte framläggas de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet vill erinra, att utskottet i samband med behandlingen av två vid 1936 års riksdag väckta motioner uttalat, att skäl syntes föreligga att till övervägande upptaga frågan om beredande av ersättning från det all-

Utskottet.

männas sida i samtliga de fall, då person på grund av bestämmelser i epidemilagen eller hälsovårdsstadgan, utan att vara sjuk eller sedermera insjukna, underkastas isolering eller lider intrång i sin näring. Då emellertid utskottet hade anledning antaga, att Kungl. Maj:t beaktade ifrågavarande spörsmål och vidtog de åtgärder, som kunde finnas erforderliga, ansåg sig utskottet icke böra tillstyrka skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t.

Något förslag i frågan från Kungl. Maj:ts sida har icke framlagts i annan mån än att för nästa budgetår förutsatts, att från detta anslag skola kunna bestridas vissa ej närmare angivna smärre utgifter i samband med smittsamma sjukdomars bekämpande, för vilka medel i annan ordning ej finnas tillgängliga. Mot detta förslag har utskottet intet att erinra i och för sig. Enligt utskottets mening torde emellertid skäl alltjämt tala för att hithörande spörsmål upptagas till övervägande i ett vidare sammanhang. Utskottet är därför benäget förorda, att framställning i sådant syfte nu göres hos Kungl. Maj:t. Därvid synas de i motionen II: 55 framförda synpunkterna lämpligen kunna vinna beaktande.

Under återopande av det anförda och då beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor;

b) i anledning av motionen II: 55 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande frågan om ersättning från det allmännas sida i de fall, då person på grund av bestämmelser i epidemilagen och hälsovårdsstadgan utan att vara sjuk underkastas isolering och därigenom eller eljest lider intrång i sin näring.

145:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 163, sid. 404—416) att *dels* godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, som av departementschefen förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939; *dels ock* till Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 75,000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser utgår från detta anslag statsbidrag till bestridande av kostnader för sjukbesök, som av vederbörande provinsialläkare eller extra provinsialläkare företages på avstånd, som överstiger tio kilometer från läkarstationen. Bidraget utgår med tre femtedelar dels av den del av läkararvodet, som överstiger sju kronor, dels ock av resekostnaden för den del av läkarens resa, som faller utanför ett avstånd av tio kilometer från läkarstationen.

Berättigad till statsbidrag är person, för vilken det taxerade beloppet enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt ej överstiger 2,000 kronor och som icke äger eller brukar jordbruksfastighet med ett taxeringsvärde överstigande 10,000 kronor. Under enahanda förutsättning utgår statsbidrag jämväl för sjukbesök, som avser den bidragsberättigades tjänare eller medlem av hans hushåll. Person, som är bosatt i stad, köping eller municipalsamhälle med egen läkare, är dock ej berättigad till bidrag, ej heller person, för vilken kommun åtagit sig betala läkarvård.

Kungl. Maj:t föreslår nu den ändringen beträffande statsbidragets storlek, att staten skall bestrida hälften av det läkararvode, som överstiger 7 kronor, samt hela den resekostnad, som överstiger 3 kronor.

Berättigad till statsbidrag skall den vara, för vilken det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet icke överstiger 400 kronor, dock att person, vars taxerade belopp icke överstiger 1,800 kronor, må komma i åtnjutande av statsbidrag, även om det beskattningsbara beloppet skulle överstiga 400 kronor. En till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattepliktig förmögenhet, som överstiger 10,000 kronor, utesluter under alla förhållanden från rätt till statsbidrag. Mindre bemedlad, som är delaktig i erkänd sjukkasse, äger att ifråga om den del av läkarens ersättning, som överskjuter statsbidraget enligt denna kungörelse, göra framställning om sjukvårdsersättning enligt för kassan gällande grunder.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels en inom andra kammaren av herr *T. Wolgast m. fl.* väckt motion, nr 144, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag angående ändring av gällande bestämmelser om statsbidrag för lindring i mindre bemedlades sjukvårdskostnader, så att även person med en skattepliktig förmögenhet över 10,000 kronor må komma i åtnjutande av bidrag,

dels ock en inom andra kammaren av fru *O. Nordgren m. fl.* väckt motion, nr 305, vari hemställts, att riksdagen ville besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att frågan huruvida och enligt vilka grunder statsbidrag må utgå för mindre bemedlade barnaföderskors å landsbygden resekostnader för distrikts- och reservbarnmorskor vid förrättning i barnaföderskas hem, där detta är beläget på större avstånd från stationsorten, måtte snarast upptagas till prövning och att förslag i ärendet måtte föreläggas 1940 års riksdag.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Det förslag till ändrade grunder för ifrågavarande anslags användning, som Kungl. Maj:t framlagt, finner utskottet i det stora hela väl avvägt och ägnat att tillgodose de önskemål, som vid tidigare behandling av hithörande

Utskottet.

spörsmål framkommit från olika håll. I ett avseende synes utskottet dock en mindre jämkning befogad, nämligen i fråga om den förmögenhetsgräns, som förslaget upptager. Utskottet delar i detta hänseende den i motionen II:144 hävdade uppfattningen, att förslaget härutinnan i vissa fall kommer att verka mindre tillfredsställande, särskilt för de smärre jordbrukarna. Med hänsyn härtill är utskottet för sin del benäget förorda, att förmögenhetsgränsen något höjes, förslagsvis till 12,000 kronor. Därigenom skulle en bättre överensstämmelse ernås med det faktiska läget å landsbygden och med den inkomstgräns, som av Kungl. Maj:t föreslagits. Med denna jämkning tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag, därvid utskottet förutsätter, att motsvarande bestämmelser rörande inkomst- och förmögenhetsgräns bringas i tillämpning jämväl i vad angår statsbidrag till lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård.

Vad härefter angår motionen II:305, har utskottet, såsom i motionen framhållits, redan tidigare uttalat sig till förmån för en omprövning av det spörsmål, varom fråga är, i syfte att lindra kostnaderna vid förlossning i hemmet för de barnaföderskor, som bo på längre avstånd från distriktsbarnmorskas stationsort. Av statsverkspropositionen framgår tillika, att departementschefen har sin uppmärksamhet riktad på denna fråga, ehuru han ansett sig böra avvakta någon tids erfarenhet rörande det praktiska värdet av gällande bestämmelser om moderskapspenning och mödrahjälp, innan frågan upptages till slutlig prövning. Vid sådant förhållande och då det med hänsyn till departementschefens uttalande torde kunna förväntas, att spörsmålet inom den närmaste tiden blir föremål för förnyat övervägande, finner utskottet icke erforderligt, att framställning i ämnet göres hos Kungl. Maj:t på sätt i motionen yrkats.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I:o) att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II:144 må

a) godkänna de ändrade grunder för statsbidrag till lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, som av utskottet i detta utlåtande förordats, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) till *Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

II:o) att motionen II:305 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

146:o) **Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 164, sid. 417—419) att

dels godkänna den ändring i grunderna för anslaget användning, som av departementschefen förordats beträffande ödemarkstillägg åt distriktssköterskor, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

dels medgiva, att under budgetåret 1939/40 må för anskaffande av skidbårar i rikets ödemarksområden utgå statsbidrag jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 208) med högst 500 kronor;

dels ock till Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 50,000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna höjningen har avsetts som bidrag till uppförande av en ödemarkssjukstuga i Pajala.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare den ändringen i grunderna för hit-hörande statsbidrag, att posten till ödemarkstillägg åt distriktssköterskor höjes med 2,000 kronor till högst 17,000 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna den ändring i grunderna för anslaget användning, som av föredragande departementschefen förordats beträffande ödemarkstillägg åt distriktssköterskor, att tillämpas från och med den 1 juli 1939;

b) medgiva, att under budgetåret 1939/40 må för anskaffande av skidbårar i rikets ödemarksområden utgå statsbidrag jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 208) med högst 500 kronor;

c) till *Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

147:o) **Sjuktransporter med flygplan.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, sid. 419—423) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 190,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 160,000 kronor.

148:o) **Bidrag till centralt sjukhusarkiv.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 166, sid. 423—426) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 23,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till centralt sjukhusarkiv* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

149:o) **Överståthållarämbetet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 167, sid. 427—431), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än dem, som betingas av löne regleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande personalförteckning för överståthållarämbetet:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 sekreterare		A 30
1 assessor		A 26
1 notarie		A 24
1 notarie		A 21
4 kanslisters		A 15
1 förste expeditionsvakt		A 7
1 kanslibiträde		A 7
1 expeditionsvakt		A 5
2 kontorsbiträden		A 4;

b) godkänna följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren kronor 11,681: 45

Avlöningsstat.

	Lön		Tjänstgöringspenningar		Summa	
Överståthållaren	4,681	45	—	—	4,681	45
Underståthållaren	5,000	—	2,000	—	7,000	—
Summa	—	—	—	—	11,681	45

2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* kronor 87,900: —

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, *förslagsvis* » 3,000: —

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:

a. Grundavlöningar

m. m. kronor 20,500: —

b. Avlöningsförhöjningar

m. m., *förslagsvis* » 100: — » 20,600: —

5. Särskilda löneförmåner till överståthållaren och underståthållaren:
- a. Taffelpenningar till överståthållaren..... kronor 2,001: --
 - b. Lönetillökning till överståthållaren..... kronor 2,317: 55
 - c. Tillfällig löneförbättring till överståthållaren och underståthållaren » 7.600: -- kronor 11,918: 55
6. Rörligt tillägg, *förslagsvis* » 6,500: --
- Summa förslagsanslag kronor 141,600: --

c) till *Överståthållarämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 141,600 kronor.

150:o) **Överståthållarämbetet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, sid. 431), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en minskning med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överståthållarämbetet*: *Omkostnader* anvisa ett förslagsanslag av 16,200 kronor.

151:o) **Överståthållarämbetet: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 169, sid. 431 och 432) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överståthållarämbetet*: *Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 25,300 kronor.

152:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 170, sid. 432—437) jämte därtill hörande motioner avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

153:o) **Länsstyrelserna: Reseersättningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171, sid. 437 och 438), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna*: *Reseersättningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

154:o) **Länsstyrelserna: Expenser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172, sid. 438) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

155:o) **Länsstyrelserna: Publikationstryck.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, sid. 438 och 439), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 15,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Publikationstryck* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

156:o) **Fögderiförvaltningarna: Avlöningar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 174, sid. 439—442) jämte därtill hörande motioner avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

157:o) **Fögderiförvaltningarna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 175, sid. 443) att *dels* godkänna av departementschefen förordade ändringar i grunderna för ifrågavarande anslags användning, *dels ock* till Fögderiförvaltningarna: Omkostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 840,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 850,000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår, *dels* att landsfiskal tillerkännes rese- och traktamentsersättning vid inställelse å annan ort än landsfiskalens boningsort i mål om förvandling av böter, *dels ock* att landsfiskal tillerkännes reseersättning för sådana tjänsteresor, som han företager i egenskap av luftskyddschef. Dessa ändringar beräknas icke i nämnvärd grad komma att påverka medelsbehovet.

Utskottet

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna av föredragande departementschefen förordade ändringar i grunderna för anslagets användning;

b) till *Fögderiförvaltningarna: Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 840,000 kronor.

158:o) **Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 176, sid. 444—446) att *dels* godkänna av föredragande departementschefen förordad personalförteckning för lappfogdarna m. fl., *dels* godkänna av föredragande departementschefen förordad avlöningsstat för lapp-

fogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, dels ock till Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 86,700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 78,400 kronor.

För nästa budgetår föreslås posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjd med 1,300 till 43,700 kronor. I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av löneregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehäft en inom andra kammaren av herr *U. R. Jacobson* väckt motion, nr 289, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att de nuvarande lapptillsyningsmannatjänsterna överföras på ordinarie stat med det tjänstgöringsområde, som av respektive länsstyrelse bestämmes, samt att tjänsterna placeras i 9:e lönegraden.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

De i motionen II: 289 anförda skälen för en reglering av lapptillsyningsmännens anställnings- och avlöningsförhållanden synas utskottet beaktansvärda. Utan att taga ställning till frågan om befattningshavarnas lönegrads placering är utskottet därför berett förorda, att en reglering i angivna hänseende kommer till stånd, i den mån lapptillsyningsmännen kunna anses hava full sysselsättning i sin tjänst. Av statsverkspropositionen framgår emellertid, att jämväl departementschefen har sin uppmärksamhet riktad på förevarande spörsmål, ehuru han icke ansett sig böra taga ställning till detsamma, innan pågående undersökningar rörande lappväsendets organisation och behov i Västerbottens och Jämtlands län slutförts. Vid sådant förhållande finner sig utskottet icke böra frångå Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Utskottet förväntar emellertid, att förslag i motionens syfte kommer att föreläggas nästa års riksdag.

Utskottet.

Under återopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

I:o) att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lappfogdarna m. fl.:

Personalförteckning.

Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat	Lönegrad
4 lappfogdar	A 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för lappfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 39,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 43,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal...	» 1,300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2,400
Summa förslagsanslag kronor 86,700;	

e) till *Lappfogdarna m. fl.*: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 86,700 kronor;

II:o) att motionen II: 289 må anses besvarad genom vad utskottet anført.

159:o) **Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 177, sid. 446), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 7,800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

Polisväsendet.

160:o) **Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 178, sid. 447—449) att till Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 23,300 kronor.

I gällande riksstat är upptaget ett förslagsanslag å 16,500 kronor, rubricerat statspolisorganisationen: statspolisintendenten, vilket är avsett för avlöning till statspolisintendenten.

För nästa budgetår har statspolisintendentens avlöning beräknats till 17,500 kronor i enlighet med de nya grunder, som år 1938 fastställts för ordinarie personal vid vissa av överståthållarämbetets avdelningar och underlydande institutioner.

Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit, att från och med nästa budgetår beräknas medel till en statspolisassistent, vilken såsom rättsbildat biträde skall tjänstgöra å intendentens expedition mot ett årligt arvode av 5,800 kronor.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 23,300 kronor.

161:o) **Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon och ridhästar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 179, sid. 449—451) att till Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon och ridhästar för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 111,000 kronor, därav 98,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 142,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att från och med nästa budgetår skulle för statspolisens räkning organiseras en kriminalpolisavdelning i Visby samt att 6,000 kronor skulle anvisas för inköp av en automobil åt denna avdelning.

För förnyelse av statspolisens motorfordonsbestånd beräknas under nästa budgetår åtgå 98,000 kronor och för inköp av ridhästar m. m. 7,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag angående organiserande av en kriminalpolisavdelning i Visby samt anskaffande av en automobil för densamma finner sig utskottet böra tillstyrka. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon och ridhästar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 111,000 kronor, därav 98,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

162:o) **Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 180, sid. 451—454) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 366,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 353,000 kronor, därav 111,700 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

163:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 181, sid. 454—460) att till Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,300,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 2,140,000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår, att en kriminalöverkonstapelstjänst vid avdelningen i Malmö utbytes mot en biträdande kriminalkommissariebefattning samt att 2 kriminalöverkonstapelsbefattningar inrättas, varav en i Östersund och en vid den föreslagna avdelningen i Visby. Härjämte föreslås statspolisens kriminalavdelning i Stockholm förstärkt med en kriminalöverkonstapelstjänst och en kriminalkonstapelstjänst.

Vidare räknas med ökade kostnader för pensionering, uniformering m. m., huvudsakligast till följd av statspolisens förstärkta organisation.

Utskottet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av personalen vid kriminalstatspolisen finner sig utskottet böra tillstyrka. Kungl. Maj:ts förslag har icke heller i övrigt föranlett någon utskottets erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 2,300,000 kronor.

164:o) **Statspolisorganisationen: Tillfällig förstärkning av ordningsstatspolisens personal. Statspolisorganisationen: Utbildning i motorfordonskunskap. Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 182—184, sid. 460—462) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Statspolisorganisationen: Tillfällig förstärkning av ordningsstatspolisens personal* ett förslagsanslag av 62,800 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen, dock högst intill 62,800 kronor;

b) till *Statspolisorganisationen: Utbildning i motorfordonskunskap* ett anslag av 4,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

c) till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

165:o) **Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, sid. 462) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 1,850,000 kronor för samma ändamål, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,750,000 kronor.

166:o) **Statens polisskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 186, sid. 462—466) att *dels* godkänna av föredragande departementschefen förordad personalförteckning för statens polisskola, *dels* godkänna av föredragande departementschefen förordad avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Statens polisskola: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 116,900 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 108,700 kronor. Vid skolan pågår årligen undervisning i konstapels- och överkonstapels-

klasserna. För innevarande budgetår har medel dessutom anvisats till en särskild polischefskurs.

För nästa budgetår beräknas medel till anordnande av såväl en polischefskurs som ock en kommissarietkurs. Detta medför en höjning av posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, med 4,900 kronor. Med hänsyn till belastningen föreslås en ytterligare höjning av samma post med 500 kronor till 88,900 kronor.

Kungl. Maj:t förutsätter vidare att, om så skulle visa sig lämpligt, timlärarundervisningen må i viss utsträckning försöksvis utbytas mot undervisning av lärare med heltidstjänstgöring.

I övrigt föreslås icke andra ändringar än dem, som betingas av löne-regleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens polis-skola:

Personalförteckning.

Befattning	Tjänsteman å ordinarie stat.	Lönegrad
1 rektor		A 30;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till tjänsteman å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	12,700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	88,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	6,400
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	700
	»	7,100
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	7,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	1,200

Summa förslagsanslag kronor 116,900;

c) till *Statens polisskola*: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 116,900 kronor.

167:o) **Statens polisskola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 187, sid. 466) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola*: Omkostnader för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 47,500 kronor.

168:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar. Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader. Statens kriminaltekniska anstalt: Utrustning. Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 188—191, sid. 466—468) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

169:o) **Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 192, sid. 468 och 469) att till Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

För innevarande budgetår ha för ändamålet anvisats 80,000 kronor.

Kungl. Maj:t har anmält, att på grund av nödvändigheten att vidtaga vissa beredskapsåtgärder till skydd för rikets säkerhet förevarande anslag kan under nästa budgetår komma att belastas med utgifter, till vilka tidigare icke förekommit någon motsvarighet. Då ifrågavarande kostnader icke låta sig på förhand med någon tillförlitlighet beräknas, har anslaget för budgetåret 1939/40 förslagsvis höjts med 10,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

170:o) **Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet. Särskild polisverksamhet för uppdragande av lönnbränning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 193 och 194, sid. 469 och 470) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet* ett förslagsanslag av 580,000 kronor, därav 68,500 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen,

b) till *Särskild polisverksamhet för uppdragande av lönnbränning m. m.* ett anslag av 20,000 kronor.

171:o) **Poliskollegierna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195, sid. 470 och 471), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 1,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Poliskollegierna* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 3,000 kronor.

172:o) **Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196, sid. 471) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för löpande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

Civila luftskyddet.

173:o) **Luftskyddsinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 197, sid. 472—482) att *dels* godkänna av föredragande departementschefen förordad avlöningsstat för luftskyddsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40, *dels ock* till Luftskyddsinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 106,600 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 67,500 kronor. Det utrikespolitiska läget har ansetts påkalla en forcerad utbyggnad av det civila luftskyddet under nu löpande budgetår, vilket medfört ett väsentligt större personalbehov än tidigare beräknats. Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 2 (bilaga 6) har årets riksdag (skrivelse nr 28) till följd härav medgivit, att den i avlöningsstaten för luftskyddsinspektionen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. å 15,400 kronor må för innevarande budgetår överskridas med högst 15,000 kronor.

För nästa budgetår förutses samma personalbehov föreligga. I enlighet härmed har under posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, beräknats medel för fortsatt anställande av en affärsteknisk kontrollant beträffande tillverkningen av gasskyddsutrustning m. m., en ingenjör för biträde vid planläggning av industriluftskyddet, anordnande av skyddsrum m. m. samt av en ingenjör för biträde vid slutligt ordnande av sirenalarmeringen. I arvode skulle utgå till kontrollanten 7,200 kronor, till den ene ingenjören 5,400 kronor och till den andre 5,000 kronor. Anslagsposten skulle därmed uppgå till 68,600 kronor.

Under posten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal har äskats medel för fortsatt anställning av ett särskilt biträde i 7:e lönegraden för arbete med gasskyddsutrustningens fördelning m. m. och ytterligare två biträden i 2:a lönegraden för expeditions- och kontorsarbete. Vidare föreslås, att medel anvisas för uppflyttning av en nuvarande skrivbiträdestjänst i 2:a lönegraden till en kontorsbiträdesbefattning i 4:e lönegraden samt för avlönande av en telefonvakt enligt 2:a lönegraden. Till extra skrivhjälp och översättningsarbeten beräknas 3,000 respektive 800 kronor.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som betingas av lönerregleringarna för ordinarie och icke-ordinarie personal.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för luftskyddsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1939/40:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	68,600
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. ...	kronor	33,000
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	2,800
		»
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2,200
		<hr/>
	Summa förslagsanslag	kronor 106,600;

b) till *Luftskyddsinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 106,600 kronor.

174:o) **Luftskyddsinspektionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198, sid. 482 och 483) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Luftskyddsinspektionen*: *Omkostnader* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 58,000 kronor.

175:o) **Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 199, sid. 484) att till Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 300,000 kronor och avsett för anskaffande av sirener.

För nästa budgetår beräknas åtgå 50,000 kronor till anskaffande av alarmeringscentraler för landet i dess helhet och 400,000 kronor till inköp av sirener.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilt luftskydd*: *Alarmeringsanordningar* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 450,000 kronor.

176:o) **Civilt luftskydd: Gasskyddsutrustning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 200, sid. 484—486) att till Civilt luftskydd: Gasskyddsutrustning för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

Förevarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 1,500,000 kronor. Därjämte har årets riksdag (skrivelse nr 28) å tilläggsstat för löpande budgetår anvisat ett reservationsanslag av 3,500,000 kronor för anskaffande av gasskyddsutrustning åt den aktiva personalen inom det civila luftskyddet. Det för nästa budgetår äskade beloppet avser fortsatt anskaffande av gasskyddsutrustning åt den aktiva personalen.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling upptagit två likalydande motioner, väckta den ena, nr 152, i första kammaren av herr *F. Domö m. fl.* och den andra, nr 191, inom andra kammaren av herr *G. Bagge m. fl.*, såvitt däri hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning, huruvida icke gasmasker lämpligen kunde av staten anskaffas och i mån av behov tillhandahållas civilbefolkningen utan kostnad för den enskilde.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 152.

Med hänsyn till angelägenheten av att den aktiva luftskyddspersonalen snarast möjligt förses med gasskyddsutrustning har utskottet intet att erinra mot den av Kungl. Maj:t äskade anslagshöjningen.

Utskottet.

Emellertid är enligt utskottets mening jämväl den i motionerna I: 152 och II: 191 väckta frågan om civilbefolkningens förseende med gasskyddsutrustning värd allt beaktande. Skäl synas utskottet tala för att staten åtminstone i viss utsträckning bidrager till kostnaden för detta ändamål och därvid tillser, att gasskyddsutrustning i första hand tillhandahållas dem, som icke på egen bekostnad kunna anskaffa sådan. Utskottet vill därför förorda, att nu berörda spörsmål göres till föremål för närmare utredning.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Civilt luftskydd: Gasskyddsutrustning* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor;

b) i anledning av motionerna I: 152 och II: 191 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning, huruvida och i vad mån civilbefolkningen bör på statens bekostnad tillhandahållas erforderlig gasskyddsutrustning, samt för riksdagen snarast möjligt framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda.

177:o) **Civilt luftskydd: Underhåll och kontroll av gasskyddsmateriell m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 201, sid. 486—489) att till Civilt luftskydd: Underhåll och kontroll av gasskyddsmateriell m. m. för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

Förevarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 45,000 kronor.

För nästa budgetår beräknas medelsbehovet till 150,000 kronor, varav 8,000 kronor till transport av gasskyddsmateriell till mobiliseringsförråden m. m., 2,000 kronor till förvaring av övningsförråd vid Åkers styckebruk, 30,000 kronor till luftskyddsövningar och försöksverksamhet, 100,000 kronor till övnings- och förbrukningsmaterieell och 7,000 kronor till transport av materieell från övningsförrådet till de olika luftskyddscheferna.

Från anslaget skall jämväl från och med nästa budgetår bekostas underhåll av materieell för luftskyddsskolans behov.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Underhåll och kontroll av gasskyddsmateriell m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

178:o) **Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola. Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkterna 202 och 203, sid. 489—494) att för budgetåret 1939/40 anvisa *dels* till Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola ett förslagsanslag av 45,500 kronor, *dels ock* till Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m. ett anslag av 90,000 kronor.

För innevarande budgetår hava för utbildning av luftskyddspersonal anvisats 100,000 kronor, varav 60,000 kronor avsetts till en under luftskyddsinspektionens överinseende anordnad luftskyddsskola samt återstoden till lika delar utgjort bidrag till svenska röda korset och Sveriges riksförbund för civilt luftskydd (riksluftskyddsförbundet) för utbildning av viss luftskyddspersonal. Medlen hava anvisats under gemensamt anslag, benämnt Civilt luftskydd: Utbildning av luftskyddspersonal.

För nästa budgetår beräknas 45,500 kronor till luftskyddsskolan, som är avsedd att hava samma omfattning som under innevarande budgetår. Minskningen av anslaget föranledes främst därav, att medel till skolans övningsmaterieell ansetts bära bestridas från anslaget till Civilt luftskydd: Underhåll och kontroll av gasskyddsmaterieell.

Till svenska röda korsets ifrågavarande verksamhet har liksom för innevarande budgetår beräknats ett belopp av 20,000 kronor, medan för riksluftskyddsförbundet äskats ett till 70,000 kronor höjt belopp, avsett som bidrag till utbildnings- och propagandaverksamhet samt administrationskostnader.

Det hittillsvarande anslaget till utbildning av luftskyddspersonal föreslås vidare uppdelat å två anslag, det ena benämnt civilt luftskydd: statens luftskyddsskola och avseende den under inspektionens överinseende bedrivna utbildningsverksamheten samt det andra benämnt civilt luftskydd: bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m. och avseende den av svenska röda korset och riksluftskyddsförbundet utövade verksamheten.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling upptagit förenämnda två av herrar *Domö m. fl.* och *Bagge m. fl.* väckta likalydande motioner (I: 152 och II: 191), såvitt däri yrkats,

dels att riksdagen måtte för budgetåret 1939/40 till Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m. anvisa ett anslag av 150,000 kronor,

dels ock att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och förslag om tjänsteplikt även i fredstid för den till det aktiva luftskyddet uttagna personalen.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionen I: 152.

Kungl. Maj:ts förslag rörande anslaget till statens luftskyddsskola har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet.

I fråga om den genom enskilda sammanslutningar bedrivna verksamheten har utskottet beaktat, att Kungl. Maj:t för nästa budgetår föreslagit en anslagshöjning med 50,000 kronor, närmast avsedd att möjliggöra en ökad utbildnings- och upplysningsverksamhet genom riksluftskyddsförbundets försorg. I likhet med luftskyddsinspektören och motionärerna finner utskottet emellertid angeläget, att förbundet beredes möjlighet att i vidare omfattning bedriva hithörande verksamhet. Utskottet är därför benäget förorda, att för ändamålet anvisas ytterligare 30,000 kronor eller samma belopp, som luftskyddsinspektören ansett erforderligt i detta hänseende. Anslaget skulle därmed i sin helhet uppgå till (90,000 + 30,000) 120,000 kronor.

Vad härefter angår det i nämnda motioner framställda yrkandet om utredning rörande tjänsteplikt i fredstid för den aktiva luftskyddspersonalen, synes utskottet ännu alltför ringa erfarenhet föreligga för ett tillförlitligt bedömande av behovet av en dylik skyldighet. Med hänsyn härtill och då utskottet anser sig kunna utgå från att, i den mån behov därav uppstår, Kungl. Maj:t på framställning av luftskyddsinspektionen vidtager de åtgärder och framlägger de förslag, vartill omständigheterna föranleda, finner utskottet icke påkallat, att från riksdagens sida framställning i ämnet nu göres hos Kungl. Maj:t.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I: o) att riksdagen må

a) till *Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 45,500 kronor;

b) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 152 och II: 191 till *Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m* för budgetåret 1939/40 anvisa ett anslag av 120,000 kronor;

II:o) att motionerna I: 152 och II: 191, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört, icke må i här behandlad del till någon riksdagens åtgärd föranleda.

179:o) **Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 204, sid. 494 och 495) att *dels* godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för ifrågavarande anslags användning, *dels ock* till Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 100,000 kronor.

För erhållande av bidrag från anslaget gäller såsom villkor, att skyddsrummet av kommunen anordnas i redan uppförd byggnad. Vidare är bidraget i främsta rummet avsett att tillgodose behovet av ledningscentraler, skyddsrum för aktiv personal och hjälpplatser. Endast i andra hand och i mån av tillgång kunna bidrag lämnas till inrättande av skyddsrum för allmänheten.

Departementschefen förordar nu, att bidrag till anordnande av skyddsrum för ledningscentralerna och den aktiva personalen må kunna utgå till ur luftskyddssynpunkt viktiga kommuner, oberoende av om man därvid avser att utnyttja äldre byggnader eller i annan ordning tillgodose behovet. Enahanda jämkning föreslås i fråga om anordnande genom kommunernas försorg av skyddsrum för civilbefolkningen, i den mån det gäller kommuner med svag ekonomisk ställning.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling upptagit förenämnda två, av herrar *Domö m. fl.* och *Bagge m. fl.* väckta likalydande motioner (I: 152 och II: 191), såvitt däri yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt reglering i luftskyddslagen av kommuners och enskildas skyldighet att medverka vid luftskyddets förberedande, innefattande jämväl frågan om fördelningen av kostnaderna för allmänna skyddsrum.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 152.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker de av Kungl. Maj:t förslagna ändringarna i gällande grunder för ifrågavarande anslags användning, vilka i sin mån synas ägnade att underlätta för kommunerna att anordna skyddsrum för luftskyddspersonalens och allmänhetens behov.

Vad i motionerna I: 152 och II: 191 anförts finner utskottet emellertid tala för att frågan om kommuners och enskildas skyldighet att medverka vid luftskyddets förberedande upptages till omprövning i ett vidare sammanhang. I viss omfattning hava ock hithörande spörsmål redan bragts under Kungl. Maj:ts prövning på grund av en inom luftskyddsinspektionen utarbetad promemoria i ämnet. Däri har emellertid, såsom i motionen påpekats, frågan om fördelningen av kostnaderna för anordnande av allmänna skyddsrum icke närmare berörts. Då det synes utskottet vara av vikt, att jämväl denna fråga snarast klarlägges, vill utskottet förorda, att densamma underkastas förnyad prövning genom Kungl. Maj:ts försorg och att för 1940 års riksdag framläggas det förslag, vartill prövningen må föranleda.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I:o) att riksdagen må

a) godkänna av föredragande departementschefen förordade ändrade grunder för anslaget användning;

b) till *Civilt luftskydd: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa skyddsrum* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor;

II:o) i anledning av motionerna I: 152 och II: 191 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville taga frågan om fördelningen av kostnaderna för anordnande av allmänna skyddsrum under förnyat övervägande och för 1940 års riksdag framlägga det förslag, vartill prövningen må föranleda.

Diverse.

180:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 205—207, sid. 496) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

181:o) **Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m.** I enligt med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208, sid. 497) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m.* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

182:o) **1939 års allmänna nordiska socialförsäkringsmöte.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 209, sid. 497—499) att till 1939 års allmänna

nordiska socialförsäkringsmöte för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

Ett allmänt nordiskt socialförsäkringsmöte skall hållas i Stockholm i september 1939. Till bestridande av kostnaderna för mötet och utgivande av en mötesberättelse föreslås, att av statsmedel anvisas 15,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till 1939 års allmänna nordiska socialförsäkringsmöte för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

183:o) **Bidrag till institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning. Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 210 och 211, sid. 499 och 500) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1939/40 anvisa

a) till *Bidrag till institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning* ett anslag av 25,000 kronor;

b) till *Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris* ett förslagsanslag av 9,400 kronor.

184:o) **Vissa kostnader i anledning av allmänna val.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 212, sid. 500) och under erinran, att för samma ändamål anvisats 120,000 kronor för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1939/40 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

185:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 213 sid. 500) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

186:o) **Extra utgifter.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 214, sid. 501), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 110,000 kronor; dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för avrundande av huvudtitelns slutsumma.

187:o) **Dyrtdistillägg** till befattningshavare i statens tjänst. **Barntillägg.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 215 och 216, sid. 501) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed anmäles.

Stockholm den 21 mars 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gränebo, Olof Olsson, Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Svensson* i Kompersmåla, *Asplund, Andersson* i Fältenborg, *Gustafsson* i Benestad, *Pauli, Larsson* i Varberg och *Nisser*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock, Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Eriksson* i Stockholm, *Danielsson, Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Närlinge, Isacson, Persson* i Tidaholm och *Hansson* i Rubbestad.
